

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 5. 11. 2025

Správne konanie: 0084/SKO/2025
Predmet: § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: C.E.N. s.r.o.
Správny orgán: Rada pre mediálne služby

Dátum: 29. 10. 2025

NÁVRH UZNESENIA:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 a § 110 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, rozhodla, že účastník správneho konania č. 0084/SKO/2025

C.E.N s.r.o., sídlom Kalinčiakova 33, 831 04 Bratislava, IČO 35 780 886,

porušil

povinnosť ustanovenú v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

tým,

že na programovej službe TA3 dňa 1. 3. 2025 o 11:00 hod. odvysielal program *Správy*, ktorý obsahoval vyjadrenia Kataríny Roth Nevedálovej, europoslankyne zvolenej za stranu SMER – sociálna demokracia o tom, že vojna na Ukrajine nemôže skončiť dovedy, pokiaľ bude taká masívna podpora tejto vojny zo Západu, o tom, že Európska únia bojuje do posledného Ukrajinca, o tom, že ukrajinský prezident V. Zelenskyj má stále väčší odbor domáceho obyvateľstva, zakazuje cirkvi, národnostné menšiny a vládne bez volieb, o tom že, vojna na Ukrajine je len zástupnou vojnou medzi Ruskom a USA, francúzskeho prezidenta E. Macrona označila za politika, ktorý „rozbíja Európsku úniu zvnútra“, tvrdila, že predstavitelia Poľska, Českej republiky a Francúzska „len čakajú na príležitosť, aby sa mohli vojensky zapojiť proti Rusku“, a to bez odvysielania iných relevantných názorov či relevantných stanovísk alebo protiargumentov, pričom moderátorka tieto vyjadrenia a názory hostky programu dostatočným spôsobom nevyvažovala, čím prišlo k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 134 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 5. 12. 2025

Z: PO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok prešetrenia podnetu.

T: 17. 11. 2025

Z: AO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 21. 5. 2025 začala správne konanie voči vysielateľovi C.E.N. s.r.o. vo veci možného porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe TA3 dňa 1. 3. 2025 o 11:00 hod. odvysielal program *Správy*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 24. 6. 2025, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 0084/SKO/2025. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva

v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho vyjadrenia, pokiaľ uzná, že podklady, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu sú dostatočné pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol záznam vysielania programu *Správy* odvysielaného na programovej službe TA3 dňa 1. 3. 2025 o cca 11:00 hod. a prepis/popis skutkového stavu.

Rade bolo dňa 8. 7. 2025 doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie začala v zmysle § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. plynúť dňa 21. 5. 2025 a uplynie dňa 21. 11. 2025. Objektívna 18-mesačná lehota na uloženie sankcie začala v zmysle § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. plynúť dňa 1. 3. 2025 a uplynie dňa 1. 9. 2026.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: *Správy*

Deň vysielania: 1. 3. 2025

Čas vysielania: 11:00 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

10:45:00 začiatok záznamu

pokračovanie programu *O tom potom* (Téma: Vláda rieši fleky a neziskovky...;Poslanci nerobia aspoň nič nepokazia...; Fico v Moskve a Kaliňák natvrdo o Rusoch)

10:55:09 koniec programu *O tom potom*

10:55:10 začiatok programu *Počasie*

10:56:21 koniec programu *Počasie*

10:56:22 oznam o programe *V politike*

10:57:08 obrazovo-zvukový predel

10:57:15-10:59:56 reklamný blok

10:59:57 obrazovo-zvukový predel

11:00:04 začiatok programu *Správy*

Téma: **Ako ovplyvní hádka mierové rokovania**

Lucia Farkasová, moderátorka: „Návšteva Volodymyra Zelenského s Donaldom Trumpom v Bielom dome sa skončila fiaskom. O kľúčovom stretnutí Trumpa so Zelenským sa v tejto chvíli budem rozprávať s europoslankyňou za SMER Katarínou Roth Nevedálovou. Dobrý deň.“

Katarína Roth Nevedálová, poslankyňa Európskeho parlamentu (Smer-SD): „Dobrý deň prajem.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Pani Nevedálová, toto malo byť zásadné stretnutie, ktoré malo umožniť podpísanie dohody medzi Spojenými štátmi a Ukrajinou o nerastných surovinách. Napokon sa však skončilo konfliktom. Ako by ste ho hodnotili?“

Katarína Roth Nevedálová: „Myslím si, že tak ako všetci ho hodnotím ako totálne fiasko. Aj keď možno máme na to dva rôzne názory v Európskej únii a ja si myslím, že to bolo fiasko, ktoré úplne predviedol pán prezident Zelensky. Nemôžete prísť do Oválnej pracovne v Bielom dome a začať sa správať ako malé decko, totálne arogantne a požadovať nejaké veci od amerického prezidenta, pričom ste ho stále žiadali, aby nejaký, aby ten konflikt vlastne riešil, a keď nám ponúkne nejakú možnosť a povie vám, že dobre a teraz budete súhlasiť s mierom, tak vy mu povieť, že ale vy ešte hento chcete, toto chcete a povieť im ešte také veci ako pán Zelensky, ktorý povedal, že vy ešte uvidíte, ako to všetko bude, že aj vy budete vlastne obeťou Ruska, tak to je absolútne, totálne nepochopenie situácie. Keby to bol povedal za nejakými zatvorenými dverami, ale on to tam pred médiami. Nevie, nevie, či nepochopil,

kde sa nachádza, ale bolo to absolútne strašné to sledovať. Ja som mal pocit, že to je nejaká umelá inteligencia, ktorá vytvorila toto video.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Boli naňho ale dvaja. To znamená, že bol celkom aj zatlačený do kúta možno.“

Katarína Roth Nevedálová: „To si nemyslím. Nemyslím si, určite toto vôbec tak nemôžete vnímať. On tam mal na svojej strane svojich poradcov a ľudí. Nesedel tam sám. To vôbec tak nie je. Ale stretnutie bolo aj s americkým prezidentom, aj s viceprezidentom, takže bolo na absolútne najvyššej úrovni, aká bola možná.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Je teda v hre, že Spojené štáty naozaj prestanú byť spojencom a finančným podporovateľom Ukrajiny?“

Katarína Roth Nevedálová: „Ja si myslím, že dosť vážne áno, pretože vlastne Zelensky nepochopil, že toto bola tá šanca, ktorú dostal. My ako Európska únia sme dostatočne hlúpy na to, aby naše prvé vyjadrenia boli, že my to budeme za nich ďalej financovať. Myslím si, že Spojené štáty reálne uvažujú, že avšak videli sme, že aj Donald Trump zastavil finančnú pomoc pre Ukrajinu, že tam to nie, že či to je v hre, to je naozaj dnešná realita. Už je to len na tom, že keď žiadame, ak chceme, aby tá vojna skončila, tak myslím si, že aj pre Ukrajinu je lepšie, aby proste tá vojna skončila, aby sme ďalej nevymýšľali nejaké ďalšie dôvody, alebo oni, aby si nevymýšľali ďalšie dôvody, prečo a akým spôsobom a my ako Európska únia by sme tiež mali zatlačiť na pána prezidenta Zelenského, aby sa ukludnil, aby sa prestal správať ako malé dieťa, ako malý arogantný spratek, pretože tak pôsobí v poslednej dobe aj svojimi vyjadreniami, a to nielen na adresu Spojených štátov, ale napríklad aj na adresu Slovenskej republiky. A aby konečne teda keď hovorí, že chce mať mier, tak aby na ten mier aj pristúpil.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Zostane teda na Európskej únii celá tá pomoc, aj tie bezpečnostné záruky pre Ukrajinu?“

Katarína Roth Nevedálová: „Bohužiaľ to vyzerá tak, že sme dostatočne hlúpy na to, aby to Európska únia tvrdila, pretože pani Kaja Kallas naša vysoká predstaviteľka po tom, čo sa stalo v Oválnej pracovni, okamžite dala stanovisko, že my ideme ako Európska únia podporovať Ukrajinu naďalej a že mi to všetko dorovnáme. Toto je strašne nesprávne a verím, že tento týždeň na zasadnutí, teda budúci týždeň na zasadnutí lídrov Európskej únie, na ktoré sa chystá aj pán premiér Fico, ktorý jasne deklaroval našu pozíciu, sa táto pozícia minimálne nejakým spôsobom upraví a opraví a už prestaneme to robiť, pretože aj pri tom všetkom a pri tých všetkých vyjednávaniach o tom, čo sa vlastne hovorí medzi Spojenými štátmi, Ruskom a ďalšími krajinami, ktoré sa snažia momentálne nejak urovnať ten konflikt, tak Európska únia jediná čo stále hovorí je, že my budeme bojovať do posledného, posledného Ukrajinca a budeme dávať stále peniaze a vlastne sa iba stále hlásime, že my to všetko chceme zaplatiť ako Európska únia. To je strašne nesprávny postoj, a keď Spojené štáty už vycúvali z finančnej podpory, tak nechápem, prečo my stále hovoríme, že mi to financovať ďalej budeme, namiesto toho, aby sme povedali, že dobre, už je teraz ten čas, že treba to ukončiť za cenu, na ktorej sa nejakým spôsobom dohodne Ukrajina, Rusko a Spojené štáty, ale jednoducho tlačme na to, aby to skončilo. A nehovorme, že my to chceme ďalej financovať do víťazstva Ukrajiny, ktoré je absolútne nemožné.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Aká bude tá cena, ktorú ste spomenuli?“

Katarína Roth Nevedálová: „To je presne otázka. Spojené štáty hovoria teda o tom, že chcú nejakú dohodu o nerastných surovinách. Rusko chce mať nejaké záruky, čo sa týka obyvateľov ruského pôvodu na Ukrajine. Budú tam možno nejaké pravdepodobne územné nároky, ktoré bude chcieť vzniesť na územiach, ktoré možno dobyli, ale to všetko v nejakom priebehu rokovaní sa ukáže, čo všetko ale Ukrajina požaduje, okrem teda celého územia, ešte chce mať všetko pod kontrolu, ešte chce aj NATO a chce Európsku úniu a všetko ostatné. Môj osobný názor je, že ja si myslím, že skončí sa to nakoniec a dúfam, že to bude čoskoro tak, že Ukrajina bude nejakou demilitarizovanou zónou, že budeme my ako Európska únia pravdepodobne strážiť toto prímérie s podporou Spojených štátov. To by bolo to najideálnejšie, že Ukrajina jednoznačne do NATO nevstúpi. Tak sa vyjadrujú už viacerí, nielen teda predstavitelia rôznych štátov, ale dokonca to povedal aj pán generálny tajomník NATO Mark Rutte, ktorý povedal, že už teda sme si uvedomili, že Ukrajina asi do toho NATO nepôjde a môžeme sa potom rozprávať o nejakom členstve v Európskej únii, ale najdôležitejšie na tom všetkom je, že tá vojna sa musí ukončiť a musí sa prestať bojovať. A to je to, na čo sa snažíme tlačiť, aby nastalo nejaké prímérie, pokoj zbraní a nastala normálna skutočná debata a skutočné rokovania o mieri, akokoľvek už bude

vyzerať. A to je teraz. Každý má nejaký názor, už rozprávajú rôzne nezmyselné prívlastky, ktoré tomu mieru dávajú. Pre mňa je mier iba mier. To znamená, že sa nebude bojovať a už tie podmienky, na ktorých budú všetci ochotní sa nejak dohodnúť a súhlasiť, budú výsledkom rokovaní, ktoré si nedovolia asi nikto z nás úplne predikovať. Môžeme mať nejaký názor, ale nakoniec sa aj tak bude musieť všetko dohodnúť za nejakým rokovacím stolom.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Čo by podľa vás priniesla do budúcnosti dohoda o ťažbe nerastných surovín medzi Spojenými štátmi a Ukrajinou? Nie je toto práve aj tá stopka pre mier na Ukrajine? Pretože tie nerastné suroviny sú zrejme aj na tom území okupovanej Ukrajiny, ktorá je momentálne v rukách Ruska.“

Katarína Roth Neveďalová: „Samozrejme hovoríme o rôznom type nerastných surovín, ktoré sa nachádzajú v rôznych častiach Ukrajiny. Spojené štáty požadujú nejakú záruku za svoju pomoc, respektíve nejakú cenu, ktorou je práve prístup k tým nerastným surovinám. Sme z toho šťastní? No nie sme, pretože samozrejme by sme chceli mať prístup a možnosť tieto nerastné suroviny dovážať do Európskej únie, keďže je to pre nás tak isto veľmi dôležitá vec. Ale ak toto bude tá cena, tak je to samozrejme na Ukrajincoch, komu nakoniec budú chcieť takýmto spôsobom pomôcť a pristúpiť na nejakú dohodu. Pre Spojené štáty je to evidentne to, čo oni chcú a požadujú. Každopádne nerastné suroviny, ktoré sa nachádza na území Ukrajiny, napríklad aj plyn. Dnes vidíme, že ho Ukrajinci nie sú schopní nejakým spôsobom dolovať alebo ťažiť, že vlastne ešte viac znestabilizovali situáciu s plynom po tom, čo nechceli predĺžiť zmluvu s Ruskom, tak napriek tomu potrebujú plyn. Tak ho momentálne dovážajú z Európskej únie, čo je vlastne z veľkej časti práve ruský plyn. Pričom celá tá debata okolo toho bolo, že oni ten ruský plyn nechcú povoliť, aby tým nefinancovali vojnu čím ju oni, ale teraz oni vlastne priamo financujú tú ruskú stranu. Celé je to proste hrozne zamotaná situácia. To, čo my chceme ako Slovenská republika je prímerie, ukončenie bojov, rokovaní o mieri a určite aj to, aby sa sprístupnil plyn cez ukrajinskú, cez Ukrajinu ako takú, aby sa znova obnovili tieto dodávky, a potom sa o nejakých ďalších surovinách môžeme rozprávať. O tom, akým spôsobom to bude ďalej. Pre nás napríklad je zaujímavé dovážať suroviny aj z Ruska. Ak sa vojna skončí, určite budeme chcieť obnoviť tieto dodávky rôznych nerastných surovín, ktoré sa nachádzajú aj na tomto území. Čiže to je celá veľmi komplexná debata, ktorá ale nestojí len o nerastných surovinách, ale v konečnom dôsledku je o tom, že či budeme mať pokoj na niekoľko desaťročí, pretože sa naozaj ten mier, ktorý sa vyjedná, bude taký, že budú s tým tie mocnosti schopné fungovať a súhlasiť. A tam už tie podmienky uvidíme, aké budú. Alebo sa tu zase dohodne nejaká náplast, ktorá sa zase bude strhávať o desať rokov, o päť rokov a vznikne nejaký konflikt, ako sa nám deje v poslednej dobe, od nejakých deväťdesiatych rokov, odkedy sa prestali rešpektovať niektoré dohody až dodnes. Takže za posledných môžeme povedať nejakých dvadsať, dvadsaťpäť rokov, tridsať sa tu neustále vytvárajú nejaké regionálne konflikty práve v tejto oblasti, čiže čo je naším cieľom je, aby sa to všetko upokojilo, aby sa jednoducho nastavila nejaká nová spolupráca aj v rámci svetových mocností a aby to všetko bolo aspoň na nejakú dlhšiu dobu zastabilizované a všetko fungovalo.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „No presne to spomínal aj prezident Zelensky, že kde sú tie záruky, aj ak sa niečo dohodne, možno aj ten mier, či sa to predsa len neporuší. Uskutočniť by sa však mal aj núdzový summit medzi Európskou úniou a Spojených štátov o Ukrajine a o európskej bezpečnosti, ale také stretnutia boli na európskej úrovni len pred dvoma týždňami. Tak aké máte očakávania od tohto stretnutia? Pretože únia evidentne plánuje aj naďalej Ukrajinu finančne dotovať. Len v pondelok oznámila komisia ďalšiu pomoc v hodnote tri a pol miliardy eur.“

Katarína Roth Neveďalová: „Ja si myslím, že by sme s tým mali prestať. Jednoducho my tým, čo robíme, dávame stále Zelenskému pocit, že môže ďalej takto arogantne postupovať a robiť to, čo robí, akonáhle by Európska únia konečne sa unormálnila a mala racionálne, racionálne názory a videla by, čo je dobré pre Európsku úniu a pre našich občanov, tak by sme prestali takéto nezmyselné veci robiť. Bude aj summit vlastne tento týždeň, budúci týždeň v Bruseli. Uvidíme ako sa dohodnú lídri, ale aj z pozície to, čo povedal pán premiér, si myslím, že nakoniec k ďalšej nejakej väčšej podpore nedôjde. Bude to možno len niektoré členské štáty, ale nebude tam stanovisko spoločné Európskej únii, pretože viac a viac predstaviteľ Európskej únie si uvedomuje, že toto nie je pre nás trvalo udržateľná situácia. My máme vlastné problémy, máme vlastné ekonomické obrovské problémy a neustále dotovať zbrane a nejakú vojenskú aktivitu na nečlenskom štáte, ktorý je síce náš susediaci, nie je pre nás trvalo udržateľné

a vôbec nie je dobré. Číže myslím si, že my ako Európska únia by sme mali viac dospieť, nebyť ako malé deti, vidieť, čo je naozaj pre nás dobré, vidieť pragmaticky, že kde sú riešenia a snažiť sa dohodnúť a zatlačiť aj na Zelenského a prestať tieto pozície, ako robí Kallas ako robí Ursula von der Leyen, keď si pozriete ich vystúpenia po tom, čo sa udialo Oválnej pracovni, tak hneď to bolo, že áno, ty si skvelý Volodymyr, všetci tu máme radi a všetci za tebou stojíme, ale ono to tak celkom nie je a zbytočne im dávame pocit, že áno, že môžu ďalej a že budú ďalej bojovať. Namiesto toho, aby sme povedali, že stačí, že ideme do mieru a teraz budeme podporovať tú Ukrajinu, aby ten mier bol taký, aký oni chcú. Ale jednoducho nie všetko, čo si ukrajinský prezident vymyslí, je naozaj aj pre Ukrajinu dobré. A vidíme, že má už stále väčší odpor vlastne domáceho obyvateľstva, že tam robí proste rozhodnutia, ktoré sú totálne proti našim hodnotám, že tam zakazuje cirkvi, že zakazuje národnostné menšiny, že nie sú voľby, čo môžeme síce hovoriť, že je tam vojna, tak by sa možno nedajú nejakú uskutočniť úplne najdokonalejšie, ale sú nejaké možnosti. Číže tie rozhodnutia, ktoré oni robia, vôbec nie sú v nejakom záujme Európskej únie, ani vôbec nie sú v súlade s našimi hodnotami. A napriek tomu stále hovoríme, že oni sú tí súper skvelí, úžasní a my budeme bojovať a pomáhať im, ale raz to proste musí skončiť a jednoducho potrebujeme bezpečnostné záruky aj my pre Európsku úniu a samozrejme aj pre Ukrajinu. Ale tie bezpečnostné záruky niečo budú stáť. A bude to stáť určite to, že Ukrajina nebude členským štátom NATO, čo všetko veľmi upokojí a možno sa potom rozprávať o nejakých ďalších veciach, ale pokiaľ toto nebudú schopní akceptovať, tak pravdepodobne sa to neuskutoční. Ten mier nebude tak rýchlo. Číže vždy to je o tom nejakom kompromise a to nehovorím určite aj Rusko bude musieť ustúpiť na nejaké kompromisy, ale presne o tomto je, že si musia sadnúť za ten rokovací stôl a že musia nájsť ten spoločný, to spoločné riešenie spolu s tými Spojenými štátmi, ktoré my od začiatku hovoríme, že sú súčasťou tejto vojny, že to je zástupná vojna medzi Ruskom a Spojenými štátmi. Donald Trump to jednoznačne priznal a teraz sa snaží tú situáciu vyriešiť. A jediný, kto v tom nevidí to rúco, je presne Zelensky, ktorý chodí v tých svojich svetíčkoch, stále iba rozpráva ako on je, však včera vyhlásil ja som prezident vojny. To sú strašné vyjadrenia. A čo keď teraz bude mier, tak už nebude prezident? Alebo že bude si myslieť, že teraz neviem, že to už proste také. Už je v štádiu, keď nevidí realitu a ľudia okolo neho mu ju nevedia ukázať. A my ako Európska únia, nie my, ale Európska únia a jej predstavitelia najvyšší, ho momentálne v tomto ešte držia a podporujú a jediní, kto na to trpí, sú Ukrajinci, ktorí tam zomierajú, alebo všetci tí ľudia, aj Rusi, ktorí umierajú v tejto nezmyselnej vojny, ktorá sa mohla už veľmi dávno skončiť. A na to by sme my mali tlačiť a to by sme mali chcieť, aby sa stalo.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Lepšie povedané je, že možno je to vojna, ktorá sa ani nemusela začať, pretože Rusko...“

Katarína Roth Nevedálová: „Určite áno.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Napadlo Ukrajinu a náš premiér síce povedal, že vojensky ani finančne Ukrajinu podporovať nebudeme, ale vyjadrenia svetových lídrov, ale aj európskych lídrov na seba nenechali dlho čakať. Vyjadril sa európsky, francúzsky prezident Emmanuel Macron, český prezident, poľský premiér sa vyjadril rovnako, tak aj španielsky premiér, že stoja pri Ukrajine a budú naďalej, naďalej podporovať.“

Katarína Roth Nevedálová: „Tam treba určite povedať, že týchto, ktorých ste vymenovali, špeciálne francúzsky prezident, český, poľský sú presne tí, ktorí iba čakajú na to, aby mohli niekde začať bojovať proti Rusku, ktoré si riešia nejaké svoje vlastné problémy. Prezident Macron si stále sníva o svojej európskej armáde, o tom že pošle francúzskych vojakov alebo našich vojakov na Ukrajinu, čo sme niekoľkokrát odmietli ako Európska únia, ako predstavitelia. Robí si svoje vlastné summity. On rozbíja Európsku úniu z vnútra, pretože vytvára ďalšie akoby súčasti a debaty, na ktoré nie sme pripravení. Český prezident a český premiér nebudem ani komentovať. A poľský? To vidíme, že oni majú dlhodobý problém. Tam sú nejaké historické veci, ktoré oni s Ruskom riešia. Číže oni iba čakajú, ale napriek tomu ani jeden z nich tam neposlal žiadnu väčšiu pomoc. Ani jeden z nich nevidí absolútne reálne nejaké ďalšie vojenské zakročenie. Číže to sú také všetko vyjadrenia, že kvôli sociálnym médiám a kvôli popularite a tomu, aby boli zaujímaví chvíľočku niekde v nejakých svetových médiách, že áno, je to skvelé, sú to vyjadrené na sociálnych sieťach, ale keď sa pozrieme na to, čo sa skutočne deje, my napriek tomu, že nepodporujeme vojensky Ukrajinu, napriek tomu sme krajina, štát, ktorý pomáha, pomohol najviac tejto vojne Ukrajine, čo sa týka nášho počtu obyvateľov a finančnej pomoci, ktorá tam išla. Číže my máme právo hovoriť viac, že sme pomohli a naozaj sme pomohli, ale to je tá humanitárna pomoc.“

To je to, čo my sa snažíme stále hovoriť, že netreba tam stále presúvať zbrane. A treba si takisto uvedomiť, že keď sa tento konflikt skončí, Ukrajina bude najviac vyzbrojeným obyvateľstvom. Čo budeme robiť potom, ak tam ešte stále chceme posilať zbrane? Toto je niečo, čo si všetci musia uvedomiť, a preto vidíme, že Nemecko dalo spiatočku, že už nechce ďalej podporovať Ukrajinu. Majú vlastné ekonomické problémy a neviem, kto z nás to bude financovať z Európskej únie. Ak Nemecko ako najväčšia ekonomika to už vníma ako veľký problém. Takže ono to je celé veľmi komplexné a jedna vec sú vyjadrenia na sociálnych sieťach, ktoré títo lídri robia pre svoje publikum a druhá vec je skutočná realita. Ale pravdou stále je, že všetci by sme mali chcieť a verím, že chceme, aby sa to skončilo čo najskôr, lebo to je to, čo je v našom záujme, aby sa dohodlo taká stabilná situácia, aby sa to neudialo znova o pár rokov. Čiže to je našim dlhodobým cieľom, pretože je to krajina, ktorá s nami susedí a so Slovenskom teda zvlášť a je ľahké hovoriť španielskemu predsedovi vlády Sánchezovi, že oni pri nich stoja, keď si nechali ešte aj zaplatiť za to, že keď sme riešili vlastne, aby ruský plyn, diverzifikácia od ruského plynu, aby členské štáty, ktoré najviac boli závislé a dostali finančnú kompenzáciu, tak Španielsko bola jedna z krajín, ktorá získala najviac, a pritom boli najmenej na ruskom plyne závislé. Takže všetko je to aj o peniazoch, ekonomike a o krásnych rečiach pre sociálne siete, pre médiá. A potom je to o tej skutočnej realite a skutočná realita je, že je vojna, ktorú by sme mali všetci chcieť skončiť a dohodnúť situáciu takú a taký mier, aby to bolo stabilné. A pri takýchto dohodách vždy bude musieť ísť o kompromis.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Vy ste už spomenuli aj Ursulu von der Leyenovú a tá sa v pondelok vyjadrila, že Ukrajina by sa mohla stať členskou krajinou Európskej únie ešte skôr ako v roku 2030. Vidíte to vy reálne? Dokáže krajina takto po vojenskom konflikte, ak už teda bude po ňom, splniť všetky požiadavky Únie?“

Katarína Roth Nevedálová: „Absolútne nie. To je absolútne nemožné. A to si všetci, ktorí majú zdravý rozum, uvedomujú tieto nezmysly, ktoré pani predsedníčka Komisie tára. Všetci už rozprávala, že do roku 2030 budeme rozšírení o deväť krajín. To si uvedomte, že to je päť rokov. To nie je možné, len schvaľovací proces, ak by tie krajiny splnili všetky podmienky, trvá minimálne dva roky. To je absolútne nereálna situácia. A to, že Ukrajina, ktorá je totálne nepripravená, kde máme obrovské problémy stále, by sa stala tak rýchlo súčasťou únie, je absolútne nemožné. A ani po tom, čo sa tu všetci snažia nájsť spôsob v Európskej únii, ako to urobiť, máme jednoducho pravidlá, ktoré majú platiť rovnako pre každého. A ďalšia vec, ktorá je asi najdôležitejšia v tom celom, ak sa oni stanú súčasťou Únie, okrem toho, že odoberú obrovskú časť finančných prostriedkov, pretože budú zaostané regióny, tak budú vlastne odobrať veľkú časť financií pre poľnohospodárstvo, keďže sú poľnohospodárska krajina, budú odobrať veľkú časť financií pre štrukturálne fondy a regionálny rozvoj, tak to už prestane vyhovovať všetkým členským štátom vrátane napríklad Francúzska, Talianska a tak ďalej, ktoré to nakoniec budú celé sa snažiť zdržiavať. A keďže hovoríme o krajine, ktorá, ak by zajtra skončila vojna, bude totálne zdevastovaná, bude tam treba obrovské peniaze na obnovu, tak zase tie ak by boli členským štátom Európskej únie, budú z nášho spoločného vrečka. Na to jednoducho peniaze nemáme. Toto je strašne nereálne a nie je možné, aby oni v tomto stave splnili všetky podmienky, ktoré Európska únia má v prístupových rokovaniach. A nemyslím si, že to je, že to je vôbec aj v našom záujme, aby sa to stalo príliš rýchlo. Ak hovoríme horizont 10, 15 rokov, možno aj viac, oveľa viac pripravené krajiny, štáty, ktoré by mali byť súčasťou Európskej únie do 2030 je napríklad Srbsko, Čierna Hora, Macedónsko. O týchto sa môžeme úplne rozprávať v pohode. Sú to krajiny, kde aj my máme záujem ako Slovenská republika, aby sa stali súčasťou Európskej únie. Máme napríklad v Srbsku veľkú menšinu slovenskú. Pre nás by to bolo veľmi výhodné, ale Ukrajina určite nie a určite je to klamstvo, ktoré tu niektorí ľudia rozprávajú a zbytočne im dávajú nádej, ktorá je asi dôležitá pre nich, ale je strašne nereálna.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Rozprávala som sa s europoslankyňou za SMER Katarínou Roth Nevedálovou. Ďakujem.“

Katarína Roth Nevedálová: „Ďakujem vám veľmi pekne a pekný deň.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Včerajšia hádka prezidenta Zelenského s Trumpom v Bielom dome nenechala bez reakcií ani slovenskú politickú scénu.“

Stanovisko P. Pellegriniho, prezident SR: „Verím, že súčasné vedenie Ukrajiny konštruktívne pristúpi k riešeniu, ktoré vzíde zo spoločných rokovaní transatlantického spoločenstva a začne konštruktívne rokovať o nastolení mieru medzi znepriatelenými krajinami. Európska únia sa musí správať v tejto

vyhrotenej situácii zodpovedne a hlavne aktívne. Preto vítam myšlienku talianskej premiérky Giorge Meloni, že je čas uskutočniť núdzový summit medzi Európskou úniou a USA o Ukrajine a európskej bezpečnosti.“

Stanovisko R. Fica, premiér SR: *„Slovensko nepodporí Ukrajinu ani finančne, ani vojensky, aby mohla pokračovať vo vojne. Ak tak urobia iní, budeme to rešpektovať.“*

Stanovisko M. Šutaja Eštoka, minister vnútra SR: *„Ľudia na Ukrajine si zaslúžia mier a nie ďalšie predlžovanie nezmyselného konfliktu.“*

Stanovisko A. Danko a strany SNS: *„Zelenský dnes bude zle spať.“*

Stanovisko I. Korčoka (PS): *„Komunikáciu voči prezidentovi krajiny, ktorej zabíjajú nevinných, ktorá čelí ruskej agresii a bojuje o prežitie, považujem za ponižujúcu a v rozpore s hodnotami, ktoré Spojené štáty doteraz presadzovali. Americkému veľvyslancovi som povedal, aby veľmi dobre zvážili svoje kroky, ktoré legitimizujú ciele prezidenta Putina a budú mať dôsledky nielen pre Ukrajinu, ale pre celú Európu a v konečnom dôsledku aj pre USA.“*

Stanovisko B. Gröhlinga a strany SaS: *„Trumpove vyjadrenia tomu pocitu bezpečia nijako nepomáhajú. Ak sa dosiahne tento ľahký mier a svet bez váhania ustúpi agresorovi, máme problém. A pri dnešnom vedení USA sa ani nemôžeme spoliehať na ich pomoc.“*

Stanovisko KDH: *„Dosiahnutie mieru si vyžaduje otvorenosť, trpezlivosť, ústretovosť a veľa pokory. Je potrebné opäť si sadnúť za rokovací stôl. Agresor musí pocítiť silu spoločných argumentov a jasný postoj krajín, ktoré chcú pre Ukrajinu vyjednať spravodlivý mier.“*

11:21:08 koniec programu Správy

11:21:09 začiatok programu Štúdio TA3 (Téma: Najčastejšie onkologické ochorenie žien)

11:35:10 koniec programu Štúdio TA3

11:35:11 oznam o programe Tajomstvá Slovenska, Zdravie

11:36:00 začiatok programu Počasie

11:37:12 koniec programu Počasie

11:37:13 obrazovo-zvukový predel

11:37:20 oznam o programe TA3 Konferencie

11:37:58 začiatok programu Paralympijský špeciál

11:52:28 koniec programu Paralympijský špeciál

11:52:29 oznam o programe Chutné Slovensko, Motoring

11:53:28 začiatok programu Počasie

11:54:40 koniec programu Počasie

11:54:41 oznam o programe Showbiz

11:55:00 začiatok programu Bez komentára

11:56:31 obrazovo-zvukový predel

11:56:38 oznam o programe Zdravý les, V politike

11:57:50 obrazovo-zvukový predel

11:57:57-11:59:54 reklamný blok

11:59:55 obrazovo-zvukový predel

11:59:59 koniec záznamu

* * *

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. „Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“

Podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

* * *

Dňa 1. 3. 2025 bol na televíznej programovej službe TA3 odvysielaný program *Správy* a v rámci neho rozhovor na tému *Ako ovplyvní hádka mierové rokovania*, v rámci ktorého sa moderátorka v živom vstupe spojila s Katarínou Roth Nevedálovou, europoslankyňou zvolenou za stranu SMER – sociálna demokracia. Hlavnou témou programu bolo stretnutie ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského s prezidentom Spojených štátov amerických Donaldom Trumpom v Bielom dome. Témou príspevku bola aj perspektíva Európskej únie a možný vývoj konfliktu na Ukrajine.

Rada začala správne konanie z dôvodu možného porušenia povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., a to vzhľadom na to, že ku prezentovaným vyjadreniam a názorom hostky programu v dostatočnej miere neodznali iné relevantné názory, pohľady alebo relevantné protiargumenty a moderátorka tieto vyjadrenia ani dostatočným spôsobom nevyvažovala alebo v dostatočnej miere nekládla vyvažujúce, resp. doplňujúce otázky. V danom prípade išlo skôr o prezentovanie jednostranných názorov respondentky bez snahy moderátorky uviesť takéto vyjadrenia do širších súvislostí a kontextu. Predmetný program preto mohol pôsobiť jednostranne a nevyvážené. Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto podľa Rady vzniklo dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti vysielateľa podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Takmer celý monitorovaný program *Správy* predstavoval diskusiu moderátorky s europoslankyňou K. Roth Nevedálovou. Po diskusii boli odvysielané stručné stanoviská predstaviteľov viacerých politických strán k stretnutiu ukrajinského a amerického prezidenta, t. j. stanovisko prezidenta SR, stanovisko premiéra SR, stanovisko ministra vnútra SR, stanovisko A. Danko a Slovenskej národnej strany, stanovisko I. Korčoka, stanovisko B. Gröhlinga a strany Sloboda a Solidarita a stanovisko KDH – Kresťanskodemokratické hnutie.

Diskutovaná téma bola spätá so spravodajstvom a týkala sa aktuálnej udalosti, t. j. rokovania medzi americkým prezidentom D. Trumpom a ukrajinským prezidentom V. Zelenským. Predmetnú časť programu sme tak posudzovali ako aktuálnu publicistiku v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z.

Účelom správneho konania bolo teda preveriť podozrenie z porušenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zo strany účastníka konania.

* * *

Všeobecné východiská posudzovania objektivnosti, nestrannosti a vyváženosti programov aktuálnej publicistiky:

K **všeobecným východiskám** posudzovania objektivnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky možno uviesť, že za hlavné kritériá objektivnosti sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

V predmetnom prípade bolo potrebné posúdiť, či boli v predmetnom programe v náležitej miere dodržané kritériá, resp. požiadavky **vyváženosti a rôznorodosti**.

Pri posudzovaní objektivnosti a nestrannosti, resp. vyváženosti predmetného programu a otázky, či vysielateľ zabezpečil dostatočnú vyváženosť programu, je vždy potrebné zohľadniť **účel zákonnej povinnosti objektivnosti a nestrannosti**.

O účele zákonnej povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programu Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 zo dňa 18. decembra 2014 uviedol, že „týmto zákonným obmedzením slobody prejavu ... sa má **predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti ... zároveň môžu ... znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti.** (...) In concreto môže ísť napríklad o šírenie a uvádzanie jednostranných názorov, myšlienok alebo ideí úmyselne popierajúcich ľudské práva a slobody, popierajúce alebo schvaľujúce holokaust, zločiny politických režimov, podporujúcich náboženský extrémizmus a terorizmus, **podporujúcich výlučne jednu politickú stranu, hnutie či skupinu s cieľom poškodiť na právach názorových a politických oponentov v rámci demokratického politického súboja v podmienkach reprezentatívnej demokracie,** podporujúcich totalitné štátne zriadenie alebo propagandu politických režimov založených na fašistickej, komunistickej alebo obdobnej ideológii, podporujúcich národnú, rasovú alebo etnickú nenávisť a pod. V uvedených intenciách sú povinné orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať obmedzenie slobody prejavu vyplývajúce z § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní.“ Pri výklade obsahu a rozsahu povinnosti zabezpečiť objektivnosť, nestrannosť a vyváženosť programov (a tiež pri posudzovaní, či vysielateľ, resp. moderátor zabezpečil dostatočnú vyváženosť programu) je vždy potrebné zohľadniť aj čl. 31 Ústavy SR, ktorý znie: „Zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať **slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti.**“

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžo 33/2013 zo dňa 3. 6. 2014 účelom ustanovenia o povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov „...je **vytvorenie priestoru pre diskusiu o otázkach, ktoré sú predmetom verejného záujmu, pri súčasnom zamedzení zneužitia vysielacieho času v spravodajských a politicko-publicistických programoch na prezentovanie jednostranne zameraných informácií.** Je zrejmé, že **mediálna prezentácia názorov len jednej názorovej skupiny je v demokratickej spoločnosti nežiaducim javom,** čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva.“

Z judikatúry súdov možno tiež vyvodiť, že jedným z účelov zákonnej povinnosti objektivnosti a nestrannosti je aj ochrana férovej a slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014), „ochrana efektívneho fungovania politickej demokracie“ (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky č. k. 7 As 23/2010–79) a „ochrana nevyhnutných požiadaviek na vedenie informovanej, demokratickej diskusie o veciach verejného záujmu“ (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 4035/14).

Princíp, že v prípadoch kontroverzných politických tém, politických sporov alebo sporov o otázky verejnej politiky by žiadna zo strán sporu nemala byť v spravodajskom programe ani v programe aktuálnej publicistiky zvýhodnená ani znevýhodnená, možno z účelu zákonnej požiadavky objektivity a nestrannosti (a teda aj vyváženosti) vyvodiť, avšak tento princíp je v niektorých právnych úpravách aj výslovne zakotvený. Napríklad podľa § 31 ods. 3 českého zákona č. 231/2001 Sb. o provozování rozhlasového a televizního vysílání „Provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména **nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.**“

Povinnosť vysielateľa odvysielat rôznorodé politické názory možno vyvodiť aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a **ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine.**“

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že „ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu... „pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“. Vyžaduje sa **zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.**“.

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva *NIT S.R.L. v. Moldavsko*, *ATV Zrt v. Maďarsko* a *Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo* možno vyvodiť, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky je **ochrana práva verejnosti na prístup k dôveryhodným, nestranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. ochrana práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach**, pričom toto právo možno podradiť pod „práva iných“ v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že jedným z účelov zákonnej povinnosti objektivitu a nestrannosť v spravodajských programoch a programoch aktuálnej publicistiky je aj snaha o zachovanie spoločného verejného priestoru pre výmenu názorov na politiku, verejné dianie, správu vecí verejných a záležitosti verejného záujmu, kde by malo zaznieť viacero relevantných názorov a argumentov, aby si diváci alebo poslucháči mohli vytvoriť názor na základe rozmanitých, pluralitných a rôznorodých informácií. Účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda aj zabezpečenie možnosti pre recipientov (divákov, poslucháčov), **aby si mohli na predmetnú otázku vytvoriť názor na základe rozmanitých, pluralitných, resp. rôznorodých informácií.**

V rámci komparatívnej právnej argumentácie a pre porovnanie možno uviesť aj **štandardy britského mediálneho regulátora Ofcom** (Vysielací kódex Ofcomu), ktoré sa týkajú „**náležitej nestrannosti**“ (*due impartiality*) **spravodajských a publicistických programov** (tieto štandardy sú dostupné na <https://www.ofcom.org.uk/siteassets/resources/documents/tv-radio-and-on-demand/broadcast-codes/2025/guidance-notes-section-five-17-march-2025.pdf?v=392773>).

Podľa usmernenia 1.43 Vysielacieho kódexu Ofcomu „...vysielanie veľmi kritických komentárov týkajúcich sa napríklad politiky a činnosti niektorého štátu alebo inštitúcie nie je samo osebe porušením náležitej nestrannosti. V skutočnosti je nevyhnutné, aby programy týkajúce sa aktuálnych udalostí [current affairs programmes] boli schopné skúmať a preverovať problémy a zaujať stanovisko, aj keď je veľmi kritické. **Vysielateľ však musí zachovať primeranú a vhodnú úroveň nestrannosti pri prezentácii záležitostí politického sporu** [matters of politically controversy]. **V závislosti od špecifik danej problematiky môže byť v záujme splnenia požiadaviek na náležitú nestrannosť potrebné, aby sa odvysielali alternatívne názory** [that alternative viewpoints are broadcast].“

Podľa usmernenia 1.45 Vysielacieho kódexu Ofcomu „**Náležitá nestrannosť nebude zachovaná len tým, že sa ľudom alebo inštitúciám, ktoré by mohli reprezentovať alternatívne názory (napríklad zástupcom zahraničnej vlády), ponúkne možnosť zúčastniť sa v programoch a títo ju odmietnu.** Ak vysielateľ nemôže získať napríklad rozhovor alebo vyjadrenie, v ktorom by sa prezentoval určitý názor na záležitosť politického sporu alebo priemyselnú kontroverznú záležitosť alebo záležitosť aktuálnej verejnej politiky, potom **musí nájsť iné spôsoby, ako zabezpečiť zachovanie náležitej nestrannosti.**“

Podľa usmernenia 1.46 Vysielacieho kódexu Ofcomu „**Je vecou redakčného rozhodnutia vysielateľa, ako si zabezpečí náležitú nestrannosť.** Ak sa programy zaoberajú napríklad **kontroverznými politickými otázkami** a ak nie sú ľahko dostupné alternatívne názory (napríklad politik alebo politická

organizácia odmietne poskytnúť rozhovor alebo komentár), **existuje celý rad redakčných techník na zachovanie náležitej nestrannosti, ktoré by mohli vysielatelia použiť.** Napríklad

- moderátori by mohli kritickejšie spochybňovať alternatívne názory vyjadrené napríklad hosťami programu alebo členmi obecnstva, aby sa zabezpečilo, že účastníci programu nebudú môcť presadzovať svoje názory spôsobom, ktorý by mohol ohroziť požiadavku náležitej nestrannosti;
- ak respondent vyjadruje určitý názor, moderátori/prezentátori by mohli odzrkadliť alternatívne názory prostredníctvom otázok, ktoré kladú respondentovi;
- alternatívne názory by mohli byť v rámci programu zhrnuté, a to s náležitou objektivitou a v kontexte;
- mať k dispozícii respondentov, ktorí by mohli vyjadriť alternatívne názory, alebo
- ak nie je možné získať alternatívne názory od konkrétnych inštitúcií, vlád alebo jednotlivcov, vysielatelia by sa mohli odvolávať na verejné vyhlásenia takýchto inštitúcií, vlád alebo jednotlivcov, alebo by takéto názory mohli byť vyjadrené napríklad prostredníctvom otázok moderátorov pre respondentov.“

Pre spravodajské a publicistické programy, ktoré sa zaoberajú záležitosťami **závažných politických a priemyselných sporov a závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou** („*matters of major political or industrial controversy and major matters relating to current public policy*“) však Vysielací kódex Ofcomu stanovuje **sprísnené** požiadavky.

Podľa pravidiel 5.12 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Pri zaoberaní sa záležitosťami závažných politických a priemyselných sporov a závažnými záležitosťami súvisiacimi s aktuálnou verejnou politikou musí byť zahrnutá a náležite zohľadnená primerane široká škála významných názorov* [an appropriately wide range of significant views], a to v *každom programe* [in each programme] *alebo v jasne prepojených a včas uvedených programoch* [in clearly linked and timely programmes].“

Podľa usmernenia 1.61 Vysielacieho kódexu Ofcomu „*Pravidlo 5.12 jasne stanovuje, že ak ide o závažné politické alebo priemyselné spory a závažné otázky týkajúce sa aktuálnej verejnej politiky, potom, po prvé, musí byť do programu zaradená primerane široká škála významných názorov (alebo do jasne prepojených a včas uvedených programov) a po druhé, takýmto názorom sa musí venovať náležitá pozornosť.*“ Podľa usmernenia 1.64 Vysielacieho kódexu Ofcomu „...*ak alternatívne pohľady na tieto otázky nie sú rýchlo dostupné* [not readily available], vysielatelia môžu zvážiť použitie jednej alebo viacerých redakčných techník uvedených v bode 1.22.“, pričom v bode 1.22 sa uvádza: „*Medzi redakčné techniky na zachovanie náležitej nestrannosti by mohli patriť napríklad: - hľadanie alternatívnych pohľadov z rôznych zdrojov; - objektívne a kontextuálne zhrnutie alternatívnych pohľadov, napr. prostredníctvom respondentov vyjadrujúcich alternatívne pohľady; - primerane časté a zreteľné upozorňovanie na to, že vysielateľ hľadal alternatívne pohľady u konkrétnych jednotlivcov alebo organizácií; - a/alebo zabezpečenie, aby názory vyjadrené v spravodajskom príspevku boli kriticky spochybnené moderátormi a reportérmi v rámci programov.*“

V rámci komparatívnej argumentácie a pre porovnanie možno tiež uviesť, že podľa bodu 14.6 **írskeho Kódexu mediálnych služieb pre vysielacie služby** (Kódex férovosti, objektívnosti a nestrannosti v spravodajstve a programoch aktuálnej publicistiky), vydaného írskym mediálnym regulátorom na základe írskeho zákona o vysielaní, „**Dôležitou súčasťou úlohy moderátora programu, ktorého obsahom sú aktuálne udalosti** [current affairs programme], **je zabezpečiť, aby publikum malo prístup k širokej škále názorov na tému programu alebo príspevku, a prispieť k vyjadreniu názorov účastníkov programu** [to facilitate the expression of contributors' opinions] - **niekedy aj formou dôrazného kladenia otázok** [forceful questioning], **a odzrkadľovať názory** tých, ktorí sa nemôžu zúčastniť alebo sa rozhodli nezúčastniť na obsahu programu. Vzhľadom na to moderátor a/alebo reportér v programe, ktorého obsahom sú aktuálne udalosti, nesmie vyjadrovať svoje vlastné názory na záležitosti, ktoré sú buď predmetom verejnej kontroverzie [views on matters that are either of public controversy], alebo sú predmetom aktuálnej verejnej diskusie, a to tak, že sa obhajuje stranícky postoj

[or the subject of current public debate such that a partisan position is advocated].“ (dostupné na <https://www.cnam.ie/app/uploads/2024/12/Code-of-Fairness-Objectivity-Impartiality-December-2024.pdf>)

Podľa odbornej literatúry z oblasti teórie žurnalistiky, pojem „objektivita“ „*môže znamenať protikladné pojmy, ako napríklad presnosť a vyváženosť. Ak je správa presná, potom nemusí byť vyvážená; a ak je vyvážená (medzi rôznymi konkurenčnými názormi), potom nemusí byť presná.*“ (Hearns-Branaman, J: Journalism and the Philosophy of Truth. Beyond Objectivity and Balance. Routledge, 2016). Presnosť, resp. pravdivosť na jednej strane a vyváženosť na druhej strane sa teda môžu navzájom aj vylučovať. Pri nesporných či preukázaných faktoch alebo pri takých faktoch, na ktorých je široký vedecký konsenzus, musí preto byť dôraz na pravdivosti a presnosti, a nie na vyváženosti. Vyvažovanie preukázaného faktu, alebo faktu, na ktorom je široký vedecký konsenzus, by totiž znamenalo skresľovanie reality alebo relativizáciu pravdy, čo by bolo v priamom rozpore s požiadavkou objektivity. **Ak sú však prezentované kontroverzné alebo doposiaľ nepreukázané fakty, vtedy treba klásť dôraz skôr na vyváženosť.**

Pri posudzovaní vyváženosti programu je potrebné posúdiť aj otázku, či bol v programe daný priestor názorom, ktoré sú vo vzťahu ku konkrétnej téme programu významné a relevantné. Odborná literatúra k rozhodovaniu novinárov o tom, akým názorom alebo pohľadom dajú priestor, uvádza: „*Nestrannosť je do značnej miery spôsob myslenia. Je to spôsob myslenia, ktorý: sa snaží hľadať fakty a názory relevantné pre konkrétny príbeh, a to bez predsudkov alebo predpojatosti; zhromažďuje fakty a názory, ktoré účastníci príbehu považujú za dôležité a relevantné; zvažuje a posudzuje tieto fakty a názory, aby bez zaujatosti alebo predsudkov dospel k úsudku o tom, kde leží hlavná os* [ťažisko, hlavná línia] **diskusie a ktoré sú dôležité argumenty na tejto osi.**“ (Marsh, K.: Issues of Impartiality in News and Current Affairs – Some Practical Considerations, s. 219. In: Barkho, L.: From Theory to Practice. How to Assess and Apply Impartiality in News and Current Affairs. Intellect - The University of Chicago Press, 2013)

* * *

Všeobecné východiská k aktivite moderátora v diskusných programoch:

Rada sa už opakovanne zaoberala požiadavkou zachovania objektívnosti a nestrannosti v prípade, ak je obsahom programu **diskusia len s jedným politickým predstaviteľom**, resp. len s politickými predstaviteľmi iba jedného politického prúdu, resp. tábora. Prítomnosť iba jedného hosťa v diskusii, a teda absencia oponenta, nemusí nevyhnutne znamenať rozpor s požiadavkami objektívnosti a nestrannosti, avšak v takom prípade sú **zvýšené nároky na aktivitu moderátora**. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že najmä v prípade, ak je hosťom programu zástupca len jedného politického prúdu, **je práve úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a prezentovaním názorov, pohľadov a argumentov druhej strany zabezpečiť objektivitu a nestrannosť, a teda aj vyváženosť predmetného programu.** Podľa možnosti by mal moderátor **konfrontovať kritické vyjadrenia hosťa s názormi a argumentmi druhej strany.** V prípade potreby (napríklad v prípade kontroverzných skutkových tvrdení, ktoré nie sú verejne známe, na ktorých pravdivosti neexistuje všeobecný konsenzus a ktoré sa negatívne dotýkajú práv, napr. dobrej povesti inej osoby) je úlohou moderátora upozorniť diskutujúceho na neprítomnosť dotknutej strany a jej nemožnosť brániť sa. Rada tiež vo svojich rozhodnutiach uvádza, že je potrebné, aby vysielateľ zabezpečil názorovú pluralitu tak, aby si recipient mohol vytvoriť na predmetnú tému názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií a ponúknuť mu za týmto účelom viaceré relevantné pohľady, názory alebo informácie. Vysielateľ je povinný túto pluralitu a rozmanitosť **zabezpečiť aj prostredníctvom otázok alebo reakcií moderátora programu.**

Požiadavka na prácu moderátora pri zabezpečovaní plurality názorov v programe vyplýva aj z judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý v rozsudku sp. zn. 4 Sžo 13/2012 zo dňa 29. 5. 2012 konštatoval:

„Úloha moderátora je v predmetnom programe nepochybne dôležitá pri usmerňovaní samotného priebehu diskusie a v prípade potreby je jeho úlohou upozorniť diskutujúcich na neprítomnosť diskusiou dotknutej osoby a jej nemožnosť brániť sa. **Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany. ...**“

Rada v rozhodnutí č. RZK/148/2023 zo dňa 20. 12. 2023 uviedla: „**Moderátor nesmie byť v prípade politickej diskusie týkajúcej sa takto závažnej témy pasívny, ale je práve jeho úlohou konfrontovať diskutujúcich s ich predchádzajúcimi postojmi a výrokmi, ktoré protirečia ich súčasnému postoju, a zistiť, prečo došlo k zmene ich názoru.**“

Odborná literatúra z oblasti teórie žurnalistiky k úlohe médií uvádza: „**Úloha vystaviť názory mocných a vplyvných ľudí verejnej diskusii a kritike je jedným z hlavných pilierov tézy, že slobodné spravodajské médiá sú pre demokraciu nevyhnutné.**“ (Boyd, A.: Broadcast Journalism. Techniques of Radio and Television News. Fifth Edition. Focal Press, 2001, s. 96)

Odborná literatúra z oblasti teórie žurnalistiky uvádza: „...**novinári sa zvyčajne snažia nájsť rovnováhu medzi dvoma konkurenčnými koncepciami „objektivity“.** Na jednej strane je objektivita ako nestrannosť: od novinárov sa očakáva, že budú nezainteresovaní a neutrálni pri kladení otázok verejným činiteľom. Očakáva sa od nich, že budú rešpektovať fakty a perspektívy, ktoré im ich respondenti oznamujú, a že budú robiť na tom, aby sa tieto informácie dostali na verejnosť. **Na druhej strane je objektivita ako kontradiktórnosť [adversarialness]. Pre dosiahnutie faktickej presnosti a vyvážení perspektív by mali novinári aktívne spochybňovať svojich respondentov a nie byť len ich hovorcami. (...)** Pretože v otázkach sú nevyhnutne zakódované názory a úsudky o relevantnosti, nemôžu byť nikdy striktné neutrálné. Neexistuje ani kontradiktórnosť, ktorá by nezahrňala úsudky o tom, čo je a čo nie je vhodné.“ (Clayman, S. – Heritage, J.: The News Interview. Journalists and Public Figures on the Air. Cambridge University Press, 2004, s. 29)

Odborná literatúra z oblasti teórie žurnalistiky uvádza: „**Norma objektivity stojí v napätí s druhou, rovnako dôležitou normou žurnalistiky: normou, podľa ktorej by sa novinári mali snažiť o primeranú kontradiktórnosť. Mali by aktívne spochybňovať svoje zdroje, a nie byť ich hovorcami alebo bábkami.** Norma kontradiktórnosti je norma, ktorá tlačí na moderátorov, aby zabránili tomu, aby sa rozhovor stal akousi platformou alebo tribúnou, z ktorej môžu politickí lídri vystupovať so svojimi vlastnými názormi na udalosti. Moderátor rozhovoru je zodpovedný za to, aby tieto názory boli podrobené kontrole a spochybnené. Moderátori slúžia ako strážni psi [watch-dogs], ktorí kladú otázky, na ktoré, ako sami hovoria, chce verejnosť dostať odpovede: ich úlohou je pýtať sa verejných činiteľov v mene „verejnosti“ (Clayman 2002). Moderátori teda budú svoje otázky formulovať tak, aby spochybňovali alebo dokonca odhaľovali rozpory či usvedčovali verejné osobnosti. (...) Tieto dve normy sú, samozrejme, vo vzájomnom napätí. Toto napätie sa dá vyriešiť, keď novinári sformulujú otázky, ktoré sú prenikavé a dôrazné [penetrating and hard-hitting] bez toho, aby sa vzdali svojej role kladenia otázok, ktorá je ich ochranným štítom proti obvineniam z neférovosti a zaujatosti.“ (Heritage, J. – Clayman, S.: Talk in Action: Interactions, Identities, and Institutions. Wiley-Blackwell, 2010, s. 227)

Odborná literatúra z oblasti teórie žurnalistiky ku kontradiktórnemu dialógu uvádza: „**Kontradiktórny [adversarial] prístup by nikdy nemal byť vnímaný ako čelný stret medzi tým, kto vedie rozhovor a respondentom. Reportér zastupuje publikum alebo vystupuje v mene verejnej mienky. ... Pri kontradiktórnom rozhovore je snaha spochybniť alebo vyvrátiť argument jeho priamym a verejným konfrontovaním.**“ (Boyd, A.: Broadcast Journalism. Techniques of Radio and Television News. Fifth Edition. Focal Press, 2001, s. 103)

Nie je v právomoci Rady presne stanoviť, akým konkrétnym spôsobom má moderátor programu v konkrétnych situáciách na vyjadrenia hosta programu reagovať. Vo všeobecnosti však možno konštatovať, že **moderátor môže reagovať napríklad** uvedením iných relevantných názorov, pohľadov alebo relevantných protiargumentov, resp. prostredníctvom upozornenia na to, že na konkrétnu tému

existuje aj iný relevantný pohľad, prezentovaním stanoviska dotknutých osôb alebo upozornením, že dotknuté osoby sú neprítomné a nemôžu sa brániť, spresňovaním uvádzaných informácií, upozornením na prílišnú paušálnosť tvrdení hosta, kladením vyjasňujúcich alebo doplňujúcich otázok, ktoré by vyzývali hosta programu, aby svoje vyjadrenia bližšie vysvetlil, alebo otázok, z ktorého konkrétneho zdroja informácií alebo z akých faktov host programu vychádzal pri urobení svojich vyjadrení (faktických tvrdení alebo hodnotiacich úsudkov).

V prípade diskusných programov s jedným hosťom je teda **najmä úlohou moderátora programu, aby svojimi otázkami a reakciami zabezpečil dodržanie požiadaviek objektívnosti, nestrannosti, názorovej vyváženosti a plurality názorov**. Reakcie moderátora reagujúce na vyjadrenia resp. hodnotenia hostí programu však **nie sú jediným spôsobom, ako je možné zabezpečiť pluralitu názorov v programe**. Je vecou redakčnej slobody vysielateľa rozhodnúť o spôsobe spracovania nejakej témy. Pluralitu názorov je možné zabezpečiť aj inými spôsobmi, napríklad **odvysielaním alebo sprostredkovaním (zreprodukovaním) iných relevantných stanovísk** (napr. stanovísk politikov) v priebehu programu alebo **samotným znením otázok položených moderátorom**, ktoré v sebe zahŕňajú aj stanovisko, resp. názor druhej strany sporu, alebo sú polemizujúce či spochybňujúce voči stanovisku zastávanému hosťom programu, a teda majú vyvažujúci účinok a zabezpečujú pluralitu názorov. Keďže z vyššie citovanej judikatúry vyplýva, že pojmy objektívnosti a nestrannosti sú pružné a ich výklad a obsah závisí vždy od špecifických okolností konkrétneho prípadu, **aj miera povinnosti oponentúry zo strany moderátora závisí od špecifických okolností konkrétneho programu**, napr. od charakteru vyjadrení hostí programu. Prípadné oponujúce reakcie moderátora by teda nemali byť moderátorom vykonávané mechanicky, „za každú cenu“ a „v každom prípade“, t. j. napríklad vo vzťahu ku každému jednému kritickému hodnotiacemu úsudku urobenému hosťom programu. Vo všeobecnosti tiež možno konštatovať, že reakcie moderátora, ktorými moderátor oponujúcim spôsobom reaguje na prípadné sporné tvrdenia hosta programu, by nemali byť iba samoučelné a formálne, ale mali by byť racionálne a zmysluplne konštruované, resp. formulované, a mali by aj reálne prispievať k zvýšeniu názorovej plurality.

* * *

Z vyššie uvedených východísk a z účelu zákonnej povinnosti objektívnosti vyplýva, že čím má host programu väčší vplyv na formovanie politiky, čím má väčší vplyv na formovanie verejnej mienky alebo čím majú vyjadrenia hosta programu väčší vplyv na politickú súťaž alebo ochranu ústavných hodnôt, tým sa kladú na moderátora programu vyššie nároky a vyžaduje sa tým intenzívnejšie vyvažovanie vyjadrení takéhoto hosta, pretože názory, stanoviská a informácie prezentované takýmto hosťom majú potenciál intenzívne ovplyvniť tvorbu názorov verejnosti, verejnú mienku, chod vecí verejných alebo intenzívne zasiahnuť do politickej súťaže.

Možno konštatovať, že keďže je zložitá presne stanoviť potrebný počet vyvažujúcich reakcií, resp. iných relevantných názorov, ktoré by mali odznieť v konkrétnom programe, v záujme zachovania redakčnej slobody a slobody prejavu vysielateľa je potrebné rešpektovať istú mieru voľnej úvahy vysielateľa pri zabezpečovaní vyváženosti a rôznorodosti, resp. názorovej plurality programu. Aby však bol dosiahnutý účel zákonnej povinnosti objektívnosti, teda skutočná a účinná ochrana ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, táto **miera voľnej úvahy musí byť tým obmedzenejšia**, čím má host programu väčší vplyv na formovanie politiky (vnútroštátnej alebo zahraničnej), čím má väčší vplyv na formovanie verejnej mienky alebo čím majú vyjadrenia hosta programu väčší vplyv na politickú súťaž alebo ochranu ústavných hodnôt. V takomto prípade sa preto kladú na moderátora programu vyššie nároky a vyžaduje sa intenzívnejšie vyvažovanie vyjadrení hosta.

Zo skutočnosti, že účelom povinnosti objektívnosti nie je samoučelná a mechanická vyváženosť, ale ochrana ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR (t. j. práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia a mravnosti) vrátane férovej a slobodnej súťaže politických síl, zároveň vyplýva, že otázku, či bola v predmetnom programe zabezpečená objektívnosť,

nestrannosť a či bol predmetný program vyvážený, **nemožno posudzovať mechanicky iba podľa počtu vyjadrení**, resp. stanovísk odvysielaných v programe, ktoré neboli vyvážené iným názorom, alebo podľa počtu reakcií moderátora, ale **vždy treba zohľadniť aj obsah a závažnosť konkrétnych vyjadrení**, resp. stanovísk. Zohľadňovanie iba počtu (kvantity) vyjadrení, ktoré neboli vyvážené (resp. zohľadnenie iba kvantitatívneho pomeru „vyvážených“ a „nevyvážených“ vyjadrení odvysielaných v programe), alebo zohľadňovanie iba počtu reakcií moderátora, by totiž bolo iba formálnym a mechanickým poňatím vyváženosti, avšak skutočná a účinná vyváženosť zahŕňa aj zohľadnenie obsahu a závažnosti odvysielaných vyjadrení. Iba zohľadnením obsahu a závažnosti vyjadrení a zohľadnením vplyvu týchto vyjadrení na ochranu ústavných hodnôt môže dôjsť k skutočnej ochrane ústavných hodnôt a teda aj k naplneniu účelu zákonnej povinnosti objektívnosti.

Možno preto konštatovať, že v prípade tém s mimoriadne závažným spoločenským, vnútroštátnym, medzinárodným alebo geopolitickým dopadom (vrátane závažných politických sporov alebo závažných sporov o otázkach verejnej politiky), môže aj odvysielanie jednotlivého závažného jednostranného vyjadrenia či stanoviska, týkajúceho sa týchto závažných tém alebo sporov, ktoré nebolo vyvážené iným názorom alebo stanoviskom, mať za dôsledok nedostatok objektívnosti a nestrannosti programu. Vyššie uvedené Rada už viackrát vo svojich rozhodnutiach konštatovala – ide napríklad o rozhodnutia č. ROP/3/2024 zo dňa 3. 7. 2024, č. RL/60/2023 zo dňa 20. 12. 2023 a č. RL/59/2023 zo dňa 20. 12. 2023.

* * *

Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že moderátor diskusného programu je povinný reagovať aj na závažné, vyhranené alebo kontroverzné názory, ktoré sa týkajú medzinárodného diania, ktoré má vplyv na formovanie verejnej mienky alebo na politiku a politické smerovanie Slovenskej republiky. Možno konštatovať, že informácie a správy týkajúce sa medzinárodného diania v súčasnej dobe ovplyvňujú a polarizujú slovenskú spoločnosť čoraz viac. Zároveň možno tiež konštatovať, že v rámci súčasnej geopolitickej situácie vo svete prebieha aj zápas o sféry vplyvu, pričom jedným z významných nástrojov tohto zápasu je šírenie správ, propagandy a informácií o udalostiach vo svete, a to v tradičných médiách aj na sociálnych sieťach, za účelom ovplyvniť verejnú mienku a názory a správanie voličov v jednotlivých krajinách.

Z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014 zo dňa 18. decembra 2014 možno vyvodiť, že účelom zákonnej povinnosti objektívnosti je ochrana ústavných záujmov uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR – t. j. práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia a mravnosti – a v záujme ochrany týchto ústavných záujmov môže byť pri uplatňovaní zákonnej povinnosti objektívnosti obmedzená sloboda prejavu vysielateľa a právo vysielateľa na šírenie informácií. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že informácie týkajúce sa medzinárodného diania a medzinárodných konfliktov, ktoré sú predmetom záujmu slovenskej verejnosti alebo ovplyvňujú verejnú mienku na Slovensku alebo politiku Slovenskej republiky, môžu mať vplyv na ochranu ústavných záujmov uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a teda regulácia takýchto informácií je v záujme ochrany práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu (vrátane jeho informačnej bezpečnosti), verejného poriadku, verejného zdravia a mravnosti.

Téma vojny na Ukrajine, vrátane príčin jej vzniku, priebehu a možností jej ukončenia, je dlhodobo intenzívne pokrývaná všetkými hlavnými médiami a ide o tému, o ktorej sa v slovenskej spoločnosti intenzívne diskutuje, ktorá spoločnosť polarizuje, na základe ktorej si veľká časť spoločnosti utvára názor na súčasnú medzinárodnú situáciu, medzinárodný poriadok a zahraničnopolitickú orientáciu Slovenskej republiky, a ktorá je aj predmetom agendy a komunikácie politických strán. Treba pritom zohľadniť, že v téme vojny na Ukrajine sa vo verejnej diskusii často používajú aj vyjadrenia, resp. názory, ktoré sú súčasťou komplexnejších naratívov.

Naratív sa v teórii komunikácie definuje ako také vykreslenie udalostí, v ktorom sa popis a výklad udalosti alebo skutočnosti podriaďuje určitému zámeru. Pri posudzovaní závažnosti konkrétnych odvysielaných vyjadrení je preto potrebné zohľadniť skutočnosť, že jednotlivé vyjadrenia hosta programu nemusia mať iba význam tvrdenia jedného faktu alebo jedného názoru, ale že toto jedno vyjadrenie môže odkazovať na určitú konkrétnu interpretáciu celej témy (napr. celého vojenského konfliktu), a teda môže byť súčasťou určitého komplexného naratívu a môže mať schopnosť rámcovať celú diskusiu určitej témy tak, že pre divákov je potom presvedčivejšia jedna konkrétna interpretácia určitej témy (napr. vojenského konfliktu).

Pri posudzovaní objektívnosti, nestrannosti a teda aj názorovej vyváženosti programov a pri posudzovaní potrebnej miery aktivity a reakcií moderátora voči tvrdeniam a vyjadreniam hostí programu treba zohľadniť aj skutočnosť, že podľa teórie mediálnej komunikácie má verejnosť sklon uveriť tvrdeniam alebo naratívom, ktoré sú opakované. Odborná literatúra z oblasti teórie mediálnej komunikácie uvádza: „*Opakování nabízených obsahů má potvrzující funkci. Řečeno co nejjednodušeji, když se něco dostatečně často opakuje, mají příjemci tendenci to akceptovat a uvěřit tomu.*“ (Burton, G. - Jiráček, J.: Úvod do studia médií. Brno: Barrister & Principal, 2001, s. 156)

Keďže naratívy ohľadom vojny na Ukrajine sa týkajú závažného geopolitického sporu medzi krajinami Západu, Európskej únie, Ukrajinou a Ruskom, ktorý výrazne ovplyvňuje a polarizuje verejnú mienku obyvateľov Slovenska a názory voličov, a teda sa týka aj informačnej bezpečnosti štátu, je potrebné zohľadniť nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, že účelom objektívnosti je ochrana ústavných záujmov, a teda aj ochrana bezpečnosti štátu vrátane jeho informačnej bezpečnosti.

Rada už v minulosti viackrát rozhodla, že nereagovanie moderátora programu na vyhranené a kontroverzné vyjadrenia hosta, ktoré sa týkali medzinárodného diania, malo za následok porušenie zákonnej povinnosti objektívnosti a nestrannosti diskusného programu aktuálnej publicistiky. Išlo napríklad aj o vyjadrenia hostí programu na tému vojenského konfliktu na Ukrajine.

Rada v rozhodnutí č. RL/32/2023 zo dňa 30. 8. 2023 uviedla: „*Ako vyplýva z vyššie citovaných častí programu, v predmetnom programe odznali názory J. Sachsa [pozn.: hosta programu] na vojnu na Ukrajine. Konkrétne odznali vyjadrenia o tom, že USA aj Rusko sa navzájom provokovali od roku 2014, o legitímnych požiadavkách Ruska na nerozširovanie NATO a to tom, že USA zrejme poradilo Ukrajine, aby odišlo z mierových rokovaní konajúcich sa v marci 2022, o tom, že USA, Ukrajina a NATO eskalujú vojnu tým, že hovoria o znovuzískaní Krymu pre Ukrajinu, o tom, že USA platia za Ukrajinu väčšinu mesačných nákladov vedenia vojny, o tom, že treba ubezpečiť Rusko, že po jeho stiahnutí sa z Ukrajiny sa NATO nedostane do Ukrajiny, o tom, že vojnu je možné ukončiť aj tak, že Ukrajina sa zaviaže, že NATO sa nerozšíri po Ukrajinu, že cestu na ukončenie vojny je možné nájsť niekde v strede, o tom, že európski diplomati sa stali najväčšími zástancami vojny a podporujú jej ďalšie trvanie. Voči uvedeným vyhraneným názorom J. Sachsa neodznali v rámci posudzovaného programu iné relevantné názorové východiská, či relevantné protiargumenty, pričom vysielateľ ani iným spôsobom do ich prezentácie nezasiahol. Program tak pôsobil v konečnom dôsledku výlučne jednostranne. Je možné pripustiť, že na vojnu na Ukrajine existujú rôzne názory, o ktorých vysielateľ môže informovať. Zároveň však musí dbať na to, aby bol celý program aktuálnej publicistiky vyvážený a odznali v ňom aj názory druhej strany. (...) Povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. neznamena povinnosť vysielateľa „korigovať“ vyjadrenia, ktoré nie sú v súlade s oficiálnou politickou líniou štátu, ani povinnosť vysielateľa posudzovať správnosť resp. pravdivosť vyjadrení. Povinnosť vysielateľa spočíva vo vyvažovaní kontroverzných, sporných či jednostranných pohľadov, pričom na účely takéhoto vyvažovania disponuje širokou paletou možností. Povinnosť vyvažovať kontroverzné, sporné či jednostranné pohľady teda neznamena „korigovať“ ani „uvádzať na správnu mieru“, ale v širšom zmysle kontextualizovať a poukázať na širšie súvislosti, a to práve s cieľom umožniť recipientovi, aby si vytvoril na vec vlastný názor. Moderátorka v predmetnom programe dostatočným spôsobom nereagovala na vyššie uvedené závažné vyjadrenia hosta. Zo strany moderátorky v týchto prípadoch*

absentovali jej reakcie, resp. doplňujúce či vyjasňujúce otázky voči hosťovi, ktoré by vyzývali hosta, aby svoje závažné tvrdenia bližšie vysvetlil alebo aby uviedol konkrétne zdroje alebo fakty pre svoje tvrdenia alebo ktoré by konfrontovali jeho závažné hodnotenia a tvrdenia s inými relevantnými argumentmi.“

Rada v rozhodnutí č. RL/12/2022 zo dňa 7. 9. 2022 uviedla: „...ak hosť programu prezentuje len jeden uhol pohľadu na diskutovanú tému, je práve úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií. (...) Rada uvádza, že médiá zohrávajú v súvislosti s informovaním verejnosti významnú úlohu. Nielen sprostredkovaním informácií ponúkajú recipientovi možnosť získavať obraz o spoločenskom prostredí, ale ho určitým spôsobom aj formujú tým, že nastoľujú určité témy a ovplyvňujú spôsob ich spracovávaní recipientmi. Účastník konania informoval o téme, ktorá bola a aktuálne je **široko diskutovaná, rezonujúca v spoločnosti a majúca celosvetový význam**. Práve s ohľadom na tieto skutočnosti je nanajvýš dôležité zabezpečiť a dbať o uchovávanie plurality informácií v spravodajských a v publicistických programoch, keďže práve objektívne a nestranné informácie s rozdielnymi názormi a myšlienkami sú kľúčovým aspektom demokratickej spoločnosti. Podľa názoru Rady vyjadrenia [hosta programu] o príkladoch propagandy – o výlučne troch vojenských konfliktoch, v ktorých bolo zapojené USA, resp. NATO a ktoré nemali žiadny súvis s aktuálnou situáciou na Ukrajine, vyjadrenia, že konflikt v Donbase je skôr dôsledok toho, že sa NATO rozšírilo na východ, vyjadrenia, že za konflikt na Ukrajine môže aj americká vnútropolitická situácia, vyjadrenia, že požiadavky Ruska sú racionálne, že V. Putin nie je odtrhnutý od reality ani bláznivý diktátor, že zahraničná politika európskych štátov je v područí USA, či vykresľovanie NATO ako hrozby pre Rusko a naopak vyjadrovanie určitého pochopenia pre požiadavky Ruska, **vyznievali jednostranne**. Verejné vysielanie obsahov, ktorých esenciálnou súčasťou sú takéto vyjadrenia v čase potenciálne hroziaceho a neskôr už aj prebiehajúceho vojenského konfliktu na Ukrajine, môže nesporne z hľadiska verejného poriadku viesť k nárastu takých prejavov v spoločnosti, ktoré nie sú želanými spoločenskými atribútmi. Rada je ale toho názoru, že práve v takýchto prípadoch je vzhľadom na okolnosti dôvodné zo strany recipienta **očakávať adekvátny zásah moderátorov programov v podobe prípadnej korekcie, vyváženia, či dania sporných informácií do kontextu**. Hoci teda z formálneho hľadiska v programe ohľadom prezentovanej problematiky odznelo stanovisko relevantného respondenta, **záujem na ochrane verejného poriadku a informovania verejnosti je, podľa názoru Rady, v prípade témy programu tak vysoký, že odôvodňuje klásť zvýšený dôraz na jeho celkové spracovanie v podobe zabezpečenia jeho objektivnosti.**“

* * *

Ako už bolo uvedené vyššie, z účelu zákonnej povinnosti objektivnosti, ktorým je ochrana ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR (t. j. práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, verejného zdravia a mravnosti, vrátane férovej a slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti), vyplýva, že čím má hosť programu väčší vplyv na formovanie politiky, verejnej mienky alebo čím väčší vplyv majú vyjadrenia hosta programu na politickú súťaž alebo ochranu ústavných hodnôt, tým sa kladú na moderátora programu vyššie nároky a vyžaduje sa tým intenzívnejšie vyvažovanie vyjadrení takéhoto hosta, pretože názory, stanoviská a informácie prezentované takýmto hosťom majú potenciál intenzívne ovplyvniť tvorbu názorov verejnosti, verejnú mienku, vnútroštátnu aj zahraničnú politiku alebo intenzívne zasiahnuť do politickej súťaže.

Katarína Roth Nevedálová je politicky exponovanou verejnou činiteľkou. V súčasnosti pôsobí ako poslankyňa Európskeho parlamentu, zároveň je členkou najsilnejšej politickej strany na Slovensku – strany SMER – sociálna demokracia, ktorá má dominantný vplyv na výkon vládnej moci a správu vecí verejných v Slovenskej republike. Tieto skutočnosti ju radia medzi osoby s vysokým politickým a spoločenským vplyvom, ktorých verejné vystúpenia presahujú rámec osobných názorov a môžu byť vnímané ako indikácia postojov vládnej reprezentácie.

Zároveň, vyjadrenia Kataríny R. Nevedálovej, ktorá je členkou najsilnejšej strany vládnej koalície, sa netýkajú iba vnútroštátnej a zahraničnej politiky, správy vecí verejných a fungovania štátu (otázok verejnej politiky), ale týkajú sa aj politických sporov a politickej súťaže s inými politickými stranami. Vyjadrenia hostky majú teda veľký vplyv na formovanie verejnej mienky, na formovanie voličských preferencií a názorov, na atmosféru v spoločnosti, na formovanie vnútroštátnej aj zahraničnej politiky štátu, medzinárodné vzťahy Slovenska s inými štátmi, a majú potenciál výrazne ovplyvňovať politickú súťaž medzi politickými stranami.

Členovia významných politických subjektov spravidla vystupujú aj ako „hlas strany“ a ich hodnotenia zásadných zahraničnopolitických a bezpečnostných udalostí možno interpretovať ako prejav stranického stanoviska a zamýšľaných politických krokov, ktoré daná strana bude presadzovať v rámci výkonu štátnej moci. Vyjadrenia Kataríny R. Nevedálovej o stretnutí Volodimira Zelenského s Donaldom J. Trumpom preto nemajú len informačný charakter, ale sú spôsobilé prezentovať politickú interpretáciu tohto stretnutia v súlade s ideovým rámcom strany SMER – sociálna demokracia.

Takýmto spôsobom môže Katarína R. Nevedálová vo verejnom priestore prispievať k legitimizácii budúcich rozhodnutí strany SMER – sociálna demokracia v oblasti zahraničnej politiky a bezpečnosti, získavať podporu verejnosti pre budúce politické kroky strany a tým formovať politiku štátu, resp. verejnú politiku.

Z účelu zákonnej povinnosti objektívnosti, ako ju formuloval Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014 možno vyvodiť, že v prípade programov, ktorých hostia sú osoby s výrazným politickým vplyvom, vplyvom na formovanie verejnej mienky a politickú súťaž, by mal byť aj moderátor programu viac aktívny, aby zabezpečil účinnú ochranu ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. V prípade hostky, ktorá je poslankyňou Európskeho parlamentu a členkou najsilnejšej politickej strany na Slovensku, by vysielateľ, resp. moderátor mal vo zvýšenej miere dbať na vyváženosť programu. Vzhľadom na to, že vyjadrenia hostky majú potenciál výrazne ovplyvňovať aj politickú súťaž medzi politickými stranami, za účelom, aby bola v programe zabezpečená vyváženosť a aby bolo zabránené zvýhodňovaniu, resp. znevýhodňovaniu niektorej zo strán v politickej súťaži, moderátorka by mala vo zvýšenej miere dbať na vyvažovanie vyjadrení hostky programu inými relevantnými názormi a argumentmi, resp. názormi jej politických súperov v politickej súťaži.

Pri zabezpečení vyváženosti programu je podstatné zabezpečenie názorovej plurality. Názorovú pluralitu môže vysielateľ zabezpečiť aj iným spôsobom ako otázkami a reakciami moderátora. Môže napríklad odvysielat zábery s inými relevantnými názormi, resp. s názormi alebo stanoviskami politických súperov hosta programu. Avšak v bezprostrednej diskusii, kde vysielateľ ani moderátor nemôžu presne predvídať, aké vyjadrenie host programu prednesie, alebo akú tému či otázku otvorí, je možné zabezpečiť vyváženosť programu najmä reakciami moderátora – napr. otázkami (doplňujúcimi, vyjasňujúcimi) alebo upozorňovaním na iné relevantné argumenty na diskutovanú tému.

Z účelu zákonnej povinnosti objektívnosti a nestrannosti, ako ju formuloval Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II. ÚS 307/2014, ktorým je skutočná a nie iba formálna ochrana ústavných hodnôt uvedených v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, možno vyvodiť, že aj diskusie s takým hosťom, ktorý má vplyv na formovanie verejnej mienky a politiky, nemožno posudzovať iba kvantitatívne a mechanicky podľa počtu reakcií moderátora alebo podľa kvantitatívneho pomeru vyvážených a nevyvážených vyjadrení. Vždy je potrebné zohľadniť aj obsah a závažnosť vyjadrení hosta programu, ktoré zostali nevyvážené iným relevantným názorom.

* * *

Posúdenie predmetného programu a aplikácia vyššie uvedených východísk na predmetný prípad:

V predmetnom programe odznelo nasledovné:

Lucia Farkasová, moderátorka: „Je teda v hre, že Spojené štáty naozaj prestanú byť spojencom a finančným podporovateľom Ukrajiny?“

Katarína Roth Nevedálová: „Ja si myslím, že dosť vážne áno, pretože vlastne Zelensky nepochopil, že toto bola tá šanca, ktorú dostal. My ako Európska únia sme dostatočne hlúpy na to, aby naše prvé vyjadrenia boli, že my to budeme za nich ďalej financovať. Myslím si, že Spojené štáty reálne uvažujú, že avšak videli sme, že aj Donald Trump zastavil finančnú pomoc pre Ukrajinu, že tam to nie, že či to je v hre, to je naozaj dnešná realita. Už je to len na tom, že keď žiadame, ak chceme, aby tá vojna skončila, tak myslím si, že aj pre Ukrajinu je lepšie, aby prosté tá vojna skončila, aby sme ďalej nevymýšľali nejaké ďalšie dôvody, alebo oni, aby si nevymýšľali ďalšie dôvody, prečo a akým spôsobom a my ako Európska únia by sme tiež mali zatlačiť na pána prezidenta Zelenského, aby sa ukludnil, aby sa prestal správať ako malé dieťa, ako malý arogantný spratek, pretože tak pôsobí v poslednej dobe aj svojimi vyjadreniami, a to nielen na adresu Spojených štátov, ale napríklad aj na adresu Slovenskej republiky. A aby konečne teda keď hovorí, že chce mať mier, tak aby na ten mier aj pristúpil.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Zostane teda na Európskej únii celá tá pomoc, aj tie bezpečnostné záruky pre Ukrajinu?“

Katarína Roth Nevedálová: „Bohužiaľ to vyzerá tak, že sme dostatočne hlúpy na to, aby to Európska únia tvrdila, pretože pani Kaja Kallas naša vysoká predstaviteľka po tom, čo sa stalo v Oválnej pracovni, okamžite dala stanovisko, že my ideme ako Európska únia podporovať Ukrajinu naďalej a že mi to všetko dorovnáme. Toto je strašne nesprávne a verím, že tento týždeň na zasadnutí, teda budúci týždeň na zasadnutí lídrov Európskej únie, na ktoré sa chystá aj pán premiér Fico, ktorý jasne deklaroval našu pozíciu, sa táto pozícia minimálne nejakým spôsobom upraví a opraví a už prestaneme to robiť, pretože aj pri tom všetkom a pri tých všetkých vyjednávaniach o tom, čo sa vlastne hovorí medzi Spojenými štátmi, Ruskom a ďalšími krajinami, ktoré sa snažia momentálne nejak urovnať ten konflikt, tak Európska únia jediná čo stále hovorí je, že my budeme bojovať do posledného, posledného Ukrajinca a budeme dávať stále peniaze a vlastne sa iba stále hlásime, že my to všetko chceme zaplatiť ako Európska únia. To je strašne nesprávny postoj, a keď Spojené štáty už vycúvali z finančnej podpory, tak nechápem, prečo my stále hovoríme, že mi to financovať ďalej budeme, namiesto toho, aby sme povedali, že dobre, už je teraz ten čas, že treba to ukončiť za cenu, na ktorej sa nejakým spôsobom dohodne Ukrajina, Rusko a Spojené štáty, ale jednoducho tlačme na to, aby to skončilo. A nehovorme, že my to chceme ďalej financovať do víťazstva Ukrajiny, ktoré je absolútne nemožné.“

Otázka spôsobu ukončenia vojny na Ukrajine je závažnou a pretrvávajúco veľmi aktuálnou otázkou. Možno konštatovať, že vo verejnosti existujú rôzne vyhranené názory na spôsob ukončenia vojny na Ukrajine a že táto otázka polarizuje verejnú mienku aj na Slovensku, pričom otázka pomoci Ukrajine je aj témou politických strán a politickej súťaže. Ako vyplýva z vyššie uvedených vyjadrení hostky programu, tá uviedla vyhranený a kritický názor na spôsob skončenia vojny, ktorý možno vystihnúť vyjadrením hostky programu, že „... keď Spojené štáty už vycúvali z finančnej podpory, tak nechápem, prečo my stále hovoríme, že mi to financovať ďalej budeme, namiesto toho, aby sme povedali, že dobre, už je teraz ten čas, že treba to ukončiť za cenu, na ktorej sa nejakým spôsobom dohodne Ukrajina, Rusko a Spojené štáty, ale jednoducho tlačme na to, aby to skončilo. A nehovorme, že my to chceme ďalej financovať do víťazstva Ukrajiny, ktoré je absolútne nemožné.“

Možno konštatovať, že ide o určitý vyhranený názor na spôsob skončenia vojny na Ukrajine, avšak existuje aj úplne opačný relevantný názor na zastavenie vojenskej podpory Ukrajine – a to názor, že zastavenie alebo výrazné obmedzenie vojenskej podpory Ukrajiny zo strany západných krajín bude mať logicky za následok vojenskú porážku Ukrajiny alebo dotlačenie Ukrajiny ku kapitulácii alebo k veľmi nespravodlivej dohode, na základe ktorej bude donútená vzdať sa rozsiahlych území, ktoré Rusko neoprávnene okupuje, alebo aj ďalších území, ktoré Rusko momentálne ešte neokupuje a ktoré sú stále pod kontrolou Ukrajiny. Moderátorka však na vyjadrenia hostky programu, v ktorých

prezentovala svoj vyhranený názor na spôsob ukončenia vojny na Ukrajine, žiadnym spôsobom vyvažujúco nereagovala, napríklad nepoložila hostke vyjasňujúcu otázku, aké by podľa nej malo zastavenie vojenskej pomoci Ukrajine dôsledky pre Ukrajinu na bojisku, resp. na frontovej línii s Ruskom, ani neupozornila, že na zastavenie vojenskej podpory Ukrajine existuje aj úplne opačný relevantný názor. Týmto postupom moderátorka nechala v závažnej téme spôsobu ukončenia vojny na Ukrajine voľný priestor, v ktorom zaznel iba vyhranený a jednostranný názor hostky programu, a to bez toho, aby moderátorka položila hostke doplňujúcu otázku alebo aby upozornila na existenciu iného relevantného názoru, napr. na zastavenie alebo výrazné obmedzenie vojenskej pomoci Ukrajine.

Vyššie uvedené vyjadrenia hostky programu zároveň naznačujú, že za pokračovanie vojny sú zodpovední predstavitelia Ukrajiny, najmä prezident Zelenskyj, a nie Rusko. Tvrdenia, že prezident Ukrajiny Zelenskyj predlžuje, resp. nechce ukončenie vojny, býva súčasťou používaného naratívu, že vojnu na Ukrajine nepredlžuje Rusko, ale samotní ukrajinskí politici, že ukrajinským politickým predstaviteľom nejde o záujmy Ukrajiny, ale iba o svoje vlastné egoistické záujmy a udržanie sa pri moci, resp. že Ukrajina je „bábkový“ štát, ktorý bráni záujmy a ciele západných krajín a ukrajinských politikov, snažiacich sa udržať pri moci, a to bez ohľadu na záujmy a životy vlastných obyvateľov, že krajinám Západu nejde o mier, ale ide im o zástupnú (tzv. proxy) vojnu proti Rusku, ktorej cieľom je oslabiť Rusko, a to aj za cenu obetovania životov Ukrajincov. Tvrdenie o tom, že prezident Ukrajiny Zelenskyj sa bojí skončenia vojny, resp. ju predlžuje je tiež súčasťou naratívu interpretujúceho príčiny vojny tak, že vojnu vyprovokovala Ukrajina a krajiny Západu, aby oslabili Rusko a že krajiny Západu chcú bojovať s Ruskom aj za cenu obetovania životov Ukrajincov.¹ Keďže tento naratív sa týka závažného geopolitického sporu medzi krajinami Západu, Ukrajinou a Ruskom, ktorý výrazne ovplyvňuje a polarizuje verejnú mienku obyvateľov Slovenska, a teda sa týka informačnej bezpečnosti štátu, je v predmetnom prípade potrebné zohľadniť nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 307/2014, že účelom objektívnosti je ochrana ústavných záujmov, a teda aj ochrana bezpečnosti štátu vrátane jeho informačnej bezpečnosti. Moderátorka však na tieto závažné vyjadrenia hostky programu nereagovala, napríklad doplňujúcou otázkou, z akých faktov, skutočností alebo indícií vyvodzuje hostka programu, že prezident Ukrajiny predlžuje vojenský konflikt na Ukrajine, alebo upozornením, že na otázku, kto nechce ukončiť vojnu na Ukrajine, existujú aj iné relevantné názory.

Zároveň je potrebné v tomto kontexte podotknúť, že ukrajinský prezident pár hodín po stretnutí s americkým prezidentom pre americkú televíziu Fox News Channel dňa 28. 2. 2025 vyhlásil, že Ukrajina je pripravená na spravodlivý a trvalý mier s Ruskom, avšak potrebuje bezpečnostné záruky.² Zároveň krátko po stretnutí ukrajinský prezident zverejnil vyhlásenie³, v ktorom vyjadril vďaka Spojeným štátom, napr.: *„Chceme mier. Preto som išiel do Spojených štátov a navštívil prezidenta Trumpa. Dohoda o nerastných surovinách je len prvý krok k bezpečnostným zárukám a k priblíženiu sa mieru.“*⁴

V predmetnom programe tiež odznelo nasledovné:

Lucia Farkasová, moderátorka: *„No presne to spomínal aj prezident Zelensky, že kde sú tie záruky, aj ak sa niečo dohodne, možno aj ten mier, či sa to predsa len neporuší. Uskutočniť by sa však mal aj núdzový summit medzi Európskou úniou a Spojených štátov o Ukrajine a o európskej bezpečnosti, ale také stretnutia boli na európskej úrovni len pred dvoma týždňami. Tak aké máte očakávania od tohto*

¹ Napr. <https://euvsdisinfo.eu/report/west-did-not-want-peace-it-prodded-ukraine-into-war/>;
<https://euvsdisinfo.eu/russian-so-called-peace-proposals-are-empty-pr-stunts/?swcfpc=1>

² <https://spravy.pravda.sk/svet/clanok/742793-zelenskyj-po-hadke-s-trumpom-chceme-mier-ale-s-bezpecnostnymi-zarukami/>

³ <https://www.theguardian.com/world/live/2025/mar/01/live-european-leaders-rally-behind-zelensky-after-trump-vance-clash-updates?page=with%3Ablock-67c2f2708f08707b9b4050bc#block-67c2f2708f08707b9b4050bc>

⁴ <https://dennikn.sk/minuta/4497550/>

stretnutia? Pretože únia evidentne plánuje aj naďalej Ukrajinu finančne dotovať. Len v pondelok oznámila komisia ďalšiu pomoc v hodnote tri a pol miliardy eur.“

Katarína Roth Nevedalová: „Ja si myslím, že by sme s tým mali prestať. Jednoducho my tým, čo robíme, dávame stále Zelenskému pocit, že môže ďalej takto arogantne postupovať a robiť to, čo robí, akonáhle by Európska únia konečne sa unormálnila a mala racionálne, racionálne názory a videla by, čo je dobré pre Európsku úniu a pre našich občanov, tak by sme prestali takéto nezmyselné veci robiť. Bude aj summit vlastne tento týždeň, budúci týždeň v Bruseli. Uvidíme ako sa dohodnú lídri, ale aj z pozície to, čo povedal pán premiér, si myslím, že nakoniec k ďalšej nejakej väčšej podpore nedôjde. Bude to možno len niektoré členské štáty, ale nebude tam stanovisko spoločné Európskej únii, pretože viac a viac predstaviteľ Európskej únie si uvedomuje, že toto nie je pre nás trvalo udržateľná situácia. My máme vlastné problémy, máme vlastné ekonomické obrovské problémy a neustále dotovať zbrane a nejakú vojenskú aktivitu na nečlenskom štáte, ktorý je síce náš susediaci, nie je pre nás trvalo udržateľné a vôbec nie je dobré. Čiže myslím si, že my ako Európska únia by sme mali viac dospieť, nebyť ako malé deti, vidieť, čo je naozaj pre nás dobré, vidieť pragmaticky, že kde sú riešenia a snažiť sa dohodnúť a zatlačiť aj na Zelenského a prestať tieto pozície, ako robí Kallas ako robí Ursula von der Leyen, keď si pozriete ich vystúpenia po tom, čo sa udialo Oválnej pracovni, tak hneď to bolo, že áno, ty si skvelý Volodymyr, všetci tu máme radi a všetci za tebou stojíme, ale ono to tak celkom nie je a zbytočne im dávame pocit, že áno, že môžu ďalej a že budú ďalej bojovať. Namiesto toho, aby sme povedali, že stačí, že ideme do mieru a teraz budeme podporovať tú Ukrajinu, aby ten mier bol taký, aký oni chcú. Ale jednoducho nie všetko, čo si ukrajinský prezident vymyslí, je naozaj aj pre Ukrajinu dobré. A vidíme, že má už stále väčší odpor vlastne domáceho obyvateľstva, že tam robí proste rozhodnutia, ktoré sú totálne proti našim hodnotám, že tam zakazuje cirkvi, že zakazuje národnostné menšiny, že nie sú voľby, čo môžeme síce hovoriť, že je tam vojna, tak by sa možno nedajú nejakú uskutočniť úplne najdokonalejšie, ale sú nejaké možnosti. Čiže tie rozhodnutia, ktoré oni robia, vôbec nie sú v nejakom záujme Európskej únie, ani vôbec nie sú v súlade s našimi hodnotami. A napriek tomu stále hovoríme, že oni sú tí súper skvelí, úžasní a my budeme bojovať a pomáhať im, ale raz to proste musí skončiť a jednoducho potrebujeme bezpečnostné záruky aj my pre Európsku úniu a samozrejme aj pre Ukrajinu. Ale tie bezpečnostné záruky niečo budú stáť. A bude to stáť určite to, že Ukrajina nebude členským štátom NATO, čo všetko veľmi upokojí a možno sa potom rozprávať o nejakých ďalších veciach, ale pokiaľ toto nebudú schopní akceptovať, tak pravdepodobne sa to neuskutoční. Ten mier nebude tak rýchlo. Čiže vždy to je o tom nejakom kompromise a to nehovorím určite aj Rusko bude musieť ustúpiť na nejaké kompromisy, ale presne o tomto je, že si musia sadnúť za ten rokovací stôl a že musia nájsť ten spoločný, to spoločné riešenie spolu s tými Spojenými štátmi, ktoré my od začiatku hovoríme, že sú súčasťou tejto vojny, že to je zástupná vojna medzi Ruskom a Spojenými štátmi. Donald Trump to jednoznačne priznal a teraz sa snaží tú situáciu vyriešiť. A jediný, kto v tom nevidí to rúco, je presne Zelensky, ktorý chodí v tých svojich svetíčkoch, stále iba rozpráva ako on je, však včera vyhlásil ja som prezident vojny. To sú strašné vyjadrenia. A čo keď teraz bude mier, tak už nebude prezident? Alebo že bude si myslieť, že teraz neviem, že to už proste také. Už je v štádiu, keď nevidí realitu a ľudia okolo neho mu ju nevedia ukázať. A my ako Európska únia, nie my, ale Európska únia a jej predstavitelia najvyšší, ho momentálne v tomto ešte držia a podporujú a jediní, kto na to trpí, sú Ukrajinci, ktorí tam zomierajú, alebo všetci tí ľudia, aj Rusi, ktorí umierajú v tejto nezmyselnej vojny, ktorá sa mohla už veľmi dávno skončiť. A na to by sme my mali tlačiť a to by sme mali chcieť, aby sa stalo.“

Hostka programu poukazuje na údajne narastajúci odpor predstaviteľov EÚ voči ekonomickej a vojenskej pomoci Ukrajine ako nečlenskému štátu EÚ a jej ekonomickú neudržateľnosť. Toto vyjadrenie odráža dlhodobý postoj strany SMER - sociálna demokracia k téme vojny na Ukrajine vychádzajúci zo zmieňovaného naratívu, že pomoc Ukrajine predlžuje vojnu, zdôrazňujúci ekonomické bremeno podpory Ukrajiny a vyzývajúci na diplomatické urovnanie konfliktu za cenu kompromisov a ústupkov voči Rusku. Je potrebné uviesť, že takýto postoj je v rámci EÚ v menšine (okrem Slovenska ho oficiálne zastáva ešte Maďarsko a razia ho aj niektoré európske populistické politické zoskupenia). V rámci EÚ naďalej prevláda záväzok k podpore (finančnej aj vojenskej) Ukrajiny ako štátu brániacemu sa agresii, pričom tento sa osobitne potvrdil práve po stretnutí ukrajinského prezidenta Zelenského

s prezidentom Trupom a ich vzájomnom spore, keď európski lídri v reakcii zhodne vyjadrovali svoju podporu a záväzok Zelenskému a Ukrajine.⁵

Hostka programu súčasne naznačuje, že podpora nečlenskému štátu nie je v ekonomickom záujme EÚ. V tejto súvislosti však hostka programu opomína skutočnosť, že Ukrajina síce nie je členom EÚ, ale od roku 2022 je kandidátskou krajinou na vstup do únie. Opomenutá je tiež skutočnosť, že EÚ nevníma podporu Ukrajiny primárne cez prizmu ekonomiky, ale chápe ju predovšetkým ako bezpečnostnú otázku, investíciu do vlastnej bezpečnosti proti ruskej hrozbe. Hostka programu ignoruje strategický význam podpory Ukrajiny pre európsku bezpečnosť. Podľa viacerých odborníkov (napr. analytici z European Council on Foreign Relations - ECFR) viazanie a oslabovanie vojenského potenciálu Ruska na Ukrajine je v prospech bezpečnosti EÚ, najmä štátov tzv. východného krídla ako Poľsko či pobaltské štáty. Zastavenie pomoci by mohlo viesť k ruskému víťazstvu, čo by destabilizovalo región.⁶

Moderátorka na vyjadrenie hostky programu, v ktorom prezentovala svoj vyhranený názor na otázku pomoci a podpory Ukrajine žiadnym spôsobom vyvažujúco nereagovala, neupozornila hostku programu, že na zastavenie pomoci existuje aj opačný relevantný názor, príp. nepoložila hostke doplňujúcu otázku, čo by zastavenie pomoci zo strany EÚ prakticky znamenalo pre Ukrajinu, resp. pre európsku bezpečnosť.

Hostka programu ďalej uvádza, že ukrajinský prezident Zelenskyj čelí stále väčšiemu odporu domáceho obyvateľstva a poukazuje na jeho údajne autoritárske tendencie idúce proti „naším“ hodnotám, cirkvi, národnostným menšinám, poukazuje tiež na skutočnosť, že Zelenskyj vládne bez volieb.

V prípade tvrdenia, že Zelenskyj čelí stále väčšiemu odporu domáceho obyvateľstva uvádzame, že toto tvrdenie je nepodložené a nezodpovedá realite. Podľa dostupných zdrojov bola Zelenského popularita (tzv. approval rating) vo februári 2025 na úrovni 57 % a po jeho stretnutí s prezidentom Trumpom v Bielom dome narástla medzimesačne o 10 % na 67 %.⁷

Hostka programu ďalej tvrdí, že Zelenskyj ide proti „naším“ hodnotám, zakazuje cirkvi, národnostné menšiny a vládne bez volieb. Pri zmienke o „našich“ hodnotách predpokladáme, že má na mysli európske hodnoty, keďže v programe vystupuje z titulu svojej funkcie europoslankyne (hodnoty Európskej únie sú zakotvené v článku 2 Zmluvy o Európskej únii, ktorý ustanovuje, že Únia je založená na hodnotách rešpektu k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a rešpektovania ľudských práv, vrátane práv osôb patriacich k menšinám⁸). Hostka programu v súvislosti s rozhodnutiami, ktoré sú proti „naším“ hodnotám bez bližších podrobností spomína zákaz cirkvi a národnostných menšín. V auguste 2024 ukrajinský parlament schválil zákon umožňujúci zákaz náboženských organizácií spojených s Ruskom a prezident Volodymyr Zelenskyj ho podpísal 24. augusta 2024. Legislatíva bola namierená voči Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi Moskovského patriarchátu, ktorá bola obviňovaná zo špionáže, podpory ruskej invázie a šírenia prokremeľskej propagandy. Medzinárodné a ľudskoprávne organizácie vyjadrili obavy z príliš široko koncipovaného zákona, ktorý by mohol mať ďalekosiahle dôsledky pre náboženskú slobodu. Ukrajinská strana na túto kritiku a obavy reagovala, že hlavným cieľom zákona je zabrániť použitiu siete náboženských organizácií oficiálne registrovaných na Ukrajine proti Ukrajine, uviedla tiež, že nepožaduje, aby

⁵ <https://www.bbc.com/news/articles/cz9n5jq42pdo>

⁶ <https://ecfr.eu/publication/preventing-the-next-war-a-european-plan-for-ukraine/>;

<https://gija.georgetown.edu/2025/05/21/trump-and-nato/>;

<https://www.brookings.edu/articles/strengthening-the-us-and-nato-defense-postures-in-europe-after-russias-invasion-of-ukraine/>

⁷ <https://www.dw.com/en/what-ukrainian-opinion-polls-say-about-volodymyr-zelenskyy/a-71774172>; <https://www.dnes24.sk/doveruju-mu-popularita-prezidenta-volodymyra-zelenskeho-na-ukrajine-vzrastla-460349>

⁸ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0011.02/DOC_1&format=PDF

Ukrajinská pravoslávna cirkev zradila doktrínu pravoslávnej cirkvi, zmenila liturgické praktiky alebo jazyk, prešla na iný liturgický kalendár alebo sa pripojila k inej cirkevnej jurisdikcii. Jedinou požiadavkou, na ktorej zákon trvá, je vystúpenie z Ruskej pravoslávnej cirkvi, ktorá je zapojená do vojny proti Ukrajine.⁹

Hostka programu ďalej naznačuje diskrimináciu národnostných menšín, čo predstavuje rozpor s hodnotami EÚ. Hostka programu však toto svoje tvrdenie bližšie nešpecifikuje. Odkazovať tým môže napr. na jazykovú legislatívu Ukrajiny z roku 2019, ktorej zámerom je posilňovanie ukrajinského jazyka ako štátneho jazyka vo verejnej sfére, čo sa deje aj na úkor jazykov menšín (ruština, maďarčina, rumunčina). Benátska komisia a organizácia Human Rights Watch vyjadrili v tejto súvislosti znepokojenie nad tým, že zákon z roku 2019 neochránil jazykové práva ukrajinských menšín. Ukrajinský parlament v decembri 2023 schválil návrh zákona, ktorý mal tento problém vyriešiť a bol prijatý s cieľom splniť jedno z kritérií Európskej komisie pre začatie rokovaní o členstve Ukrajiny v Európskej únii. Po ruskej invázii na Ukrajinu ukrajinský parlament v roku 2022 schválil zákony, ktoré obmedzujú ruské knihy a hudbu. Nové zákony zakazujú ruským občanom tlačiť knihy, pokiaľ tí nezískajú ukrajinské občianstvo, zakazujú dovoz kníh vytlačených v Rusku, Bielorusku a na okupovaných ukrajinských územiach a zakazujú reprodukciu hudby v médiách a verejnej doprave, ktorú hrajú alebo vytvárajú ruskí občania, ktorými sa stali po roku 1991, a pokiaľ hudobníci nie sú zaradení na „biely zoznam“ umelcov, ktorí verejne odsúdili ruskú agresiu proti Ukrajine.

Hostka programu tvrdí, že na Ukrajine nie sú voľby, pripúšťa v tejto súvislosti, že tam je vojna a nedajú sa uskutočniť „úplne najdokonalejšie“, ale nejaké možnosti podľa nej sú. V súčasnosti na Ukrajine platí výnimočný stav (vyhlásený vo februári 2022), ktorý znemožňuje konanie volieb, či už prezidentských, parlamentných alebo lokálnych.

Vyjadrenia hostky programu o zákaze cirkvi a národnostných menšín a nekonaní volieb sú sčasti zavádzajúce tým, že ignorujú vojnový kontext ukrajinskej situácie. Moderátorka nepoložila hostke programu v tejto súvislosti doplňujúce otázky, resp. nezazneli doplňujúce informácie, ktoré by takéto vyjadrenia hostky zasadili do uvedeného kontextu.

Hostka programu tvrdí, že vojna na Ukrajine je zástupná vojna medzi Ruskom a USA, čo údajne priznal aj Donald Trump a prezident Zelenskyj je jediný, kto to nevidí. Naratív, že vojna na Ukrajine je zástupnou vojnou veľmocí (USA a Ruska) je súčasťou širšej komunikačnej stratégie predstaviteľov strany SMER – sociálna demokracia, podľa ktorej vojna nie je o ukrajinskej suverenite, ale o geopolitickom súboji veľmocí, kde Zelenskyj je vykreslený ako "nechápaný" alebo "arogantný" líder, ktorý predlžuje utrpenie kvôli osobným ambíciám. Prezentovaný názor, že vojna na Ukrajine je zástupnou vojnou USA s Ruskom možno považovať za vyhranený, resp. kontroverzný, a to z dôvodu, že na túto otázku existuje aj odlišný relevantný názor, ktorý možno označiť ako hlavný prúd v EÚ a NATO, ktorý vojnu chápe ako priamu ruskú agresiu proti suverénnej Ukrajine, kde podpora Kyjevu je investíciou do bezpečnosti Európy a obrany demokratických hodnôt. Tento pohľad zdôrazňuje, že Rusko je hlavným agresorom a odmieta naratív o „proxy vojne“ ako zjednodušenie, ktoré ignoruje vôľu Ukrajiny, jej odhodlanie vzdorovať agresii, ako aj ruskú expanzívnu politiku.

Moderátorka programu na uvedený vyhranený názor hostky programu nereagovala a nepoukázala na to, že na otázku povahy vojny na Ukrajine existuje aj iný relevantný názor.

V predmetnom programe tiež odznelo nasledovné:

Lucia Farkasová, moderátorka: „*Lepšie povedané je, že možno je to vojna, ktorá sa ani nemusela začať, pretože Rusko...*“

⁹ <https://www.hrw.org/news/2024/10/30/ukraine-new-law-raises-religious-freedom-concerns>;
<https://press.un.org/en/2023/sc15500.doc.htm>

Katarína Roth Nevedálová: „Určite áno.“

Lucia Farkasová, moderátorka: „Napadlo Ukrajinu a náš premiér síce povedal, že vojensky ani finančne Ukrajinu podporovať nebudeme, ale vyjadrenia svetových lídrov, ale aj európskych lídrov na seba nenechali dlho čakať. Vyjadril sa európsky, francúzsky prezident Emmanuel Macron, český prezident, poľský premiér sa vyjadril rovnako, tak aj španielsky premiér, že stoja pri Ukrajine a budú naďalej, naďalej podporovať.“

Katarína Roth Nevedálová: „Tam treba určite povedať, že týchto, ktorých ste vymenovali, špeciálne francúzsky prezident, český, poľský sú presne tí, ktorí iba čakajú na to, aby mohli niekde začať bojovať proti Rusku, ktoré si rieši nejaké svoje vlastné problémy. Prezident Macron si stále sníva o svojej európskej armáde, o tom že pošle francúzskych vojakov alebo našich vojakov na Ukrajinu, čo sme niekoľkokrát odmietli ako Európska únia, ako predstavitelia. Robí si svoje vlastné summity. On rozbíja Európsku úniu z vnútra, pretože vytvára ďalšie akoby súčasti a debaty, na ktoré nie sme pripravení. Český prezident a český premiér nebudem ani komentovať. A poľský? To vidíme, že oni majú dlhodobý problém. Tam sú nejaké historické veci, ktoré oni s Ruskom riešia. Čiže oni iba čakajú, ale napriek tomu ani jeden z nich tam neposlal žiadnu väčšiu pomoc. Ani jeden z nich nevidí absolútne reálne nejaké ďalšie vojenské zakročenie. Čiže to sú také všetky vyjadrenia, že kvôli sociálnym médiám a kvôli popularite a tomu, aby boli zaujímaví chvíľočku niekde v nejakých svetových médiách, že áno, je to skvelé, sú to vyjadrené na sociálnych sieťach,“

Hostka programu bez bližšieho upresnenia uvádza, že francúzsky, český a poľský prezident chcú bojovať proti Rusku. Takéto tvrdenie, že krajinám Západu nejde o mier, ale ide im o zástupnú (tzv. proxy) vojnu proti Rusku, ktorej cieľom je oslabiť Rusko, a to aj za cenu obetovania životov Ukrajincov býva súčasťou používaného naratívu. Vyhlásenia niektorých európskych predstaviteľov (vrátane francúzskeho a českého prezidenta) ohľadne nasadenia armád európskych štátov na Ukrajinu je potrebné vnímať v rámci širšieho kontextu vývoja vojny v danom čase (január, február, marec 2025) a tieto vyjadrenia boli reakciou na postup ruských vojsk na Ukrajinu a absenciu perspektívy dosiahnutia prímeria. Predstavitelia európskych krajín sa vyjadrovali o vyslaní vojsk v kontexte obranných operácií, resp. v kontexte mierovej misie po dosiahnutí mierovej dohody, nie v kontexte priameho konfliktu s Ruskom.¹⁰ Hostka programu ďalej tvrdí, že poľský a český prezident, resp. Poľsko a Česko neposlali na Ukrajinu „žiadnu väčšiu pomoc“. Toto tvrdenie je zavádzajúce, resp. nepravdivé. Český prezident napr. stojí za medzinárodnou muničnou iniciatívou.¹¹ Poľsko patrí medzi najväčších vojenských podporovateľov Ukrajiny.¹²

Moderátorka programu na uvedené vyjadrenia hostky programu nereagovala, neuviedla ich na pravú mieru, resp. nekonfrontovala hostku programu so známymi faktami.

Možno podotknúť, že ak moderátorka otvorila v programe spoločensky dôležité témy, mala byť pripravená na závažné a vyhranené vyjadrenia hostky programu vyvažujúco reagovať – napríklad doplňujúcimi a vyjasňujúcimi otázkami alebo upozornením, že na tieto témy existujú aj úplne odlišné relevantné názory. Z priebehu diskusie však možno vyvodiť, že moderátorka sledovala najmä svoje pripravené otázky a obmedzila sa iba na popisné a procedurálne otázky, ktoré nesmerovali k vyjasneniu závažných a vyhranených vyjadrení hostky programu, ani moderátorka neupozornila na skutočnosť, že na diskutované témy existujú aj odlišné relevantné názory.

* * *

¹⁰ <https://spravy.stvr.sk/2024/02/emmanuel-macron-nevylucuje-vyslanie-vojakov-na-ukrajinu/>;
<https://www.washingtonpost.com/world/2025/02/17/europe-plan-ukraine-troops-trump/>;
<https://www.telegraph.co.uk/politics/2025/02/16/keir-starmer-ready-to-put-british-troops-in-ukraine/>;
<https://www.novinky.cz/clanek/domaci-ceske-jednotky-na-ukrajine40514210?noredirect=1>

¹¹ <https://thedefensepost.com/2025/02/18/czech-republic-ammunition-ukraine/>

¹² <https://www.kielinstitut.de/topics/war-against-ukraine/ukraine-support-tracker/>

Rade bolo dňa 8. 7. 2025 doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania, v ktorom uviedol okrem iného aj nasledovné:

V úvode svojho vyjadrenia účastník konania uvádza, že verejnosť má podľa § 25 zákona č. 264/2022 Z. z. právo na pluralitu informácií, pričom odkazuje aj na judikatúru EŠLP, konkrétne na Case of Cetin and others v Turkey, v rámci ktorého súd vyslovil názor, že občanom ako pasívnym recipientom informácií musí byť umožnené prijímať rozmanité informácie, aby si spomedzi nich mohli vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor, pričom práve pluralita myšlienok a informácií je to, čo robí demokratickú spoločnosť demokratickou.

Ďalej účastník konania uvádza, že pri posudzovaní objektívnosti a nestrannosti je nevyhnutné posúdiť nielen obsah vyjadrení hostia, ale tiež formu (formát) programu, osobu hostia a diskutované témy. Iba v prípade komplexného posúdenia všetkých uvedených skutočností je podľa účastníka konania možné vyvodiť záver, či zo strany vysielateľa došlo alebo nedošlo k porušeniu povinností ustanovenej v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Účastník konania má za to, že samotná dramaturgia je determinujúca pre spôsob moderovania programu, pričom je vo výlučnej kompetencii tvorcov programu, aký model zvolia. Uvádza, že v prípade posudzovaného programu bol zvolený formát, ktorý nezahŕňa aktívnu úlohu moderátora vyvracať ani potvrdzovať prezentované názory hostí. Úlohou moderátorky bolo kladenie vopred pripravených otázok. Podľa účastníka konania moderátorka kladla otázky takým spôsobom, aby bolo divákovi zrejmé, že ide o prezentáciu názorov respondentky a nejde o informácie spravodajského charakteru.

Účastník konania ďalej uvádza, že zasahovanie do vyjadrení hostí programov by bolo nedovolenou cenzúrou a vedomým nezákonným narušovaním objektívnosti a nestrannosti programu, ktorá je podľa názoru účastníka konania tvorená okrem iného aj autenticitou vyjadrení hostí vysielaných naživo a slobodným prezentovaním názorov. Účastník konania tvrdí, že rešpektuje právo všetkých hostí na slobodu prejavu, pluralitu názorov a šírenie informácií a do vyjadrení hostí žiadnym spôsobom nezasahuje. Uvádza, že bez výhrad rešpektuje základné ústavné právo na slobodu prejavu každej osoby a toto právo uprednostňuje pred pokusmi umelo vyvažovať a korigovať vyjadrenia hostí moderátorom v snahe formálne dodržať nestrannosť a objektívnosť a tým okrem iného de facto eliminovať všestrannosť informácií a názorovú pluralitu. Účastník konania pripúšťa zásah moderátora do vyjadrení hostia len vo výnimočných situáciách, pričom vo svojom vyjadrení ako príklad uviedol nasledovné: podozrenie, že diskutujúci host napíňa skutkovú podstatu niektorého trestného činu (napr. šírenie poplašnej správy, krivé obvinenie, ohováranie a pod.) alebo prípad kedy sú vyjadrenia hostia v rozpore so základnými zásadami etiky, morálky a slušného správania. Ani jedna z uvedených situácií podľa účastníka konania nenastala v posudzovanom prípade.

Účastník konania v súvislosti s vyššie uvedeným uvádza, že vníma objektívnosť a vyváženosť programu práve v tej zásadnej skutočnosti, že dáva priestor na prezentovanie akýchkoľvek názorov hostí, vrátane tých, s ktorými niektorí diváci nemusia byť stotožnení, alebo sú v rozpore s verejnou mienkou, s verejným názorom alebo so zahraničnou politikou Slovenskej republiky, či Európskej únie. Úlohou moderátora podľa účastníka konania je ponechať hostovi priestor na prezentovanie názorov a umožniť divákovi, aby sa s týmto názorom hostia sami konfrontovali. Práve v tom vidí účastník konania podstatu spravodajskej televízie, ktorá v určitej miere musí prinášať svojim divákovi i informácie a názory, ktoré nie sú v súlade s názorom väčšiny alebo politickou orientáciou krajiny.

K tejto argumentácii možno uviesť, že tvrdenie účastníka konania, že redakčný zásah do vyjadrení hostia by predstavoval „nedovolenú cenzúru“ a „vedomé nezákonné narušovanie objektívnosti“, je v rozpore s pozitívnymi povinnosťami vysielateľa vyplývajúcimi zo zákona č. 264/2022 Z. z. a s ústavným rámcom slobody prejavu. Zákon č. 264/2022 Z. z. výslovne ukladá vysielateľovi povinnosť zabezpečiť pluralitu informácií a názorov a zároveň objektívnosť a nestrannosť spravodajských a publicistických programov. Nejde teda o „cenzúru“, ale o zákonom uloženú redakčnú zodpovednosť, ktorá vyžaduje

primerané zásahy na dosiahnutie zákonom chráneného cieľa – objektívneho, nestranného a pluralitného informovania verejnosti.

Čl. 26 Ústavy SR síce garantuje slobodu prejavu, tá však nie je absolútna, pretože ústava zároveň umožňuje jej zákonné obmedzenie v prípadoch nevyhnutných na ochranu práv a slobôd iných osôb, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. Práve v tomto ústavnom rámci sa pohybujú zákonné povinnosti vysielateľov pri zabezpečovaní objektívnosti a vyváženosti. Nemožno preto stotožňovať zákonom vyžadovanú redakčnú kontrolu s cenzúrou – ide o legitímne a predvídateľné obmedzenie slobody prejavu v demokratickej spoločnosti.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru *„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.“*

Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: *„Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo **práv iných**, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.“*

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že je legitímne obmedziť slobodu prejavu aj pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Európsky súd zároveň rozhodol, že opatrenia a zásahy do slobody prejavu vysielateľov na účely zabezpečenia vyváženosti, nezáujatosti, nestrannosti a rozmanitosti informovania (napr. sankcie uložené regulátorom) sledujú legitímny cieľ „ochrany práv iných“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru. Konkrétne ide o rozsudky vo veciach Manole a iní v. Moldavsko z 17. 9. 2009, NIT S.R.L. v. Moldavsko z 5. 4. 2022, ATV Zrt v. Maďarsko z 28. 4. 2020 alebo Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo z 22. 4. 2013.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci Manole a iní v. Moldavsko (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu „štát musí byť konečným garantom plurality“. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby „verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine“.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci NIT S.R.L. v. Moldavsko (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola „potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov“, pričom „cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1“ Dohovoru a zásah tiež „zodpovedal legitímnemu cieľu **ochrany „práv iných“**“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru.

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci ATV Zrt v. Maďarsko (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezáujaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ **„ochrany práv iných“**“. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo (rozhodnutie Veľkej komory

z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania nestrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „zodpovedá legitímnemu cieľu **ochrany „práv iných“**, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru.

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva NIT S.R.L. v. Moldavsko, ATV Zrt v. Maďarsko a Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo možno vyvodiť, že účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky je ochrana práva verejnosti na prístup k dôveryhodným, nestranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. ochrana práva verejnosti byť objektívne a nestranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach, pričom toto právo možno podradiť pod „práva iných“ v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Súčasne ak účastník konania tvrdí, že zásah moderátora do vyjadrení hosta je prípustný len vo výnimočných situáciách, pričom vo svojom vyjadrení ako príklad uviedol nasledovné: podozrenie, že diskutujúci host napĺňa skutkovú podstatu niektorého trestného činu (napr. šírenie poplašnej správy, krivé obvinenie, ohováranie a pod.) alebo prípad kedy sú vyjadrenia hosta v rozpore so základnými zásadami etiky, morálky a slušného správania – ide o zúženie, resp. obmedzenie zákonného štandardu na krajné situácie a nereflektuje povahu povinností vysielateľa vyplývajúcich zo zákona č. 264/2022 Z. z.

Zákonná povinnosť vysielateľa nevzniká iba pri existencii výrazného rizika alebo podozrenia zo spáchania trestného činu, ale je trvalým a preventívnym záväzkom vysielateľa, ktorého účelom je zabezpečiť, aby verejnosť mala prostredníctvom spravodajských a publicistických programov stály prístup k objektívnym, presným a nestranným informáciám. Zákon tak neviaže redakčný zásah na prah trestnoprávnej zodpovednosti ani na extrémne excesy.

Z vyjadrenia účastníka konania ďalej vyplýva:

Za dôležité pri posudzovaní predmetného spravodajského príspevku považuje účastník konania aj skutočnosť, že rozhovor s europoslankyňou Katarínou Roth Nevedálovou bol v programe *Správy* dňa 1. 3. 2025 o cca 11:00 hod. odvysielaný naživo. Redakčná zodpovednosť vysielateľa podľa názoru účastníka konania v takýchto prípadoch prichádza do úvahy až vo fáze vysielania reprízy príslušného programu. Účastník konania má totiž za to, že pri vysielaní rozhovoru naživo nemá moderátor žiadnu objektívnu možnosť reagovať na každé vyjadrenie diskutujúceho hosta protiargumentom, príp. kľásť doplňujúce otázky.

K tejto argumentácii účastníka konania možno uviesť, že zákonná povinnosť ustanovená v § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. sa vzťahuje aj na priame prenosy; zákon nerozlišuje medzi živým vysielaním a vysielaním realizovaným zo záznamu z hľadiska rozsahu redakčnej zodpovednosti vysielateľa. Hoci je možné pripustiť, že počas živého vysielania sú technické a časové možnosti redakčného zásahu limitované, táto skutočnosť nezbavuje vysielateľa zákonnej povinnosti zabezpečiť objektivitu, nestrannosť a vyváženosť programu a prijať také redakčné a technické opatrenia, ktoré zabezpečia jej splnenie. Ide napríklad o výber moderátora, hostí s ohľadom na rôznorodosť zastúpených názorov, spôsob formulovania otázok moderátorom, aktívne vedenie a usmerňovanie diskusie moderátorom s cieľom zabrániť jednostrannému presadzovaniu názorov, ako aj reflektovanie alebo zhrnutie alternatívnych stanovísk v rámci programu. Ak nie je možné zabezpečiť priamu účasť predstaviteľov odlišných názorových pozícií, vyváženosť a nestrannosť možno dosiahnuť aj sprostredkovaním ich verejných vyjadrení alebo stanovísk, prípadne formulovaním otázok, ktoré tieto alternatívne pohľady reprezentujú. Povinnosť podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nevzniká až v okamihu odvysielania reprízy; vysielateľ je povinný aj počas priameho prenosu zabezpečiť aby vysielaný program naplňal kritériá zákonnej požiadavky objektivity a nestrannosti.

Z vyjadrenia účastníka konania ďalej vyplýva:

Účastník konania zastáva právny názor, že nestrannosť a objektívnosť vysielaného programu je potrebné posudzovať individuálne pre každý program z pohľadu druhu programu a jeho dramaturgie a zároveň v kontexte s obsahom vysielania celej televíznej programovej služby. Uvedený záver podľa účastníka konania platí osobitne pri kontinuálne sa vyvíjajúcich udalostiach zásadného významu, na ktoré programová služba reaguje neustálym vysielaním relácií a reportáží na danú tému. Pri posudzovaní objektívnosti a vyváženosti vysielania v takomto prípade je podľa účastníka konania potrebné vziať do úvahy všetky vysielania posudzovaného programu, ako aj všetky programy vysielané televíznou programovou službou spoločne. Účastník konania má za to, že v prípade zásadných a kontinuálne sa vyvíjajúcich tém nie je reálne možné v každom samostatnom programe a v každom jednotlivom prípade zabezpečiť vyvažovanie názorov moderátorom, ktorý nemôže nahrádzať kvalifikovaného oponenta.

Účastník konania v súvislosti s vyššie uvedením má za to, že svoju povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť posudzovaného programu splnil, keď v rámci programu *Správy* vysielaného dňa 1. 3. 2025 cca o 13:30 hod. odvysielal naživo rozhovor s poslancom NR SR Jurajom Krúpom. Vyjadrenia hosta vyzneli v prospech Volodimira Zelenského a v neprospech Donalda Trumpa, resp. v neprospech Spojených štátov amerických. Z pohľadu vyváženosti posudzovaného programu má účastník konania za to, že išlo o prezentáciu názorov, ktoré boli politicky protichodné odvysielaným názorom europoslankyne Kataríny Roth Nevedálovej, pričom moderátorka ani v tomto prípade vyjadrenia hosta – Juraja Krúpu nekorigovala, ani nevyvažovala svojimi vyjadreniami a názormi.

Účastník konania pre úplnosť dodáva, že dňa 1. 3. 2025 o cca 16:08 hod. odvysielal v rámci programu *Žurnál* naživo aj rozhovor s politológom Jiřim Justom, predmetom ktorého bola reakcia hosta na stretnutie Volodimira Zelenského a Donalda Trumpa a hodnotenie reakcií ruských predstaviteľov na uvedené stretnutie.

Účastník konania zdôrazňuje, že vyššie uvedené rozhovory boli odvysielané dňa 1. 3. 2025 televíznou programovou službou TA3. Všetky rozhovory boli k rovnakej téme a boli vysielané naživo. Účastník konania uvádza, že v nich prezentoval tri pohľady na stretnutie prezidenta Ukrajiny a prezidenta Spojených štátov amerických, čím podľa svojho názoru zabezpečil názorovú pluralitu a nestrannosť príspevkov k téme stretnutia prezidentov.

Na základe vyššie uvedeného účastník konania navrhuje, aby správne konanie č. 0084/SKO/2025 vedené voči nemu Rada zastavila.

K tejto argumentácii účastníka konania možno uviesť, že z ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. možno vyvodíť povinnosť vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť (a teda aj vyváženosť) v rámci každého spravodajského programu a programu aktuálnej publicistiky. Podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. program je audiovizuálny komunikát „*tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa*“. Podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je teda potrebné zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci každého programu, a teda v rámci každého uzavretého celku, a nie iba v rámci celej programovej služby.

Skutočnosť, že účastník konania venoval téme diskutovanej v predmetnom programe pozornosť aj v rámci iných programov tej istej programovej služby nezbavuje vysielateľa povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v každom spravodajskom programe a programe aktuálnej publicistiky – a teda aj v predmetnom programe *Správy* odvysielanom dňa 1. 3. 2025 o cca 11:00 hod.

Ak by pre posúdenie dodržania požiadavky vyváženosti konkrétneho programu mala byť relevantná skutočnosť, že téme diskutovanej v predmetnom programe venoval účastník konania pozornosť vo viacerých programoch v rámci tej istej programovej služby, znamenalo by to faktické popretie povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť (a teda aj vyváženosť) konkrétnych programov

a takýto prístup k posudzovaniu objektívnosti, resp. vyváženosti by zároveň urobil dodržiavanie tejto povinnosti úplne nekontrolovateľné a nevynútiteľné. Takýto výklad zákona by viedol k záveru, že v zmysle § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. nie je potrebné zabezpečiť vyváženosť programov, ale stačí vyváženosť zabezpečiť v rámci celej programovej služby, čo by vlastne úplne poprelo účel ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. Takýto výklad by viedol k stotožneniu obsahu povinnosti vysielateľa podľa § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. „zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby“ a povinnosti vysielateľa podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. „zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky“, čím by sa stala existencia ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. zbytočnou, čo by bolo v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami výkladu právnych predpisov. Z týchto dôvodov je preto výklad zákonnej povinnosti objektívnosti a nestrannosti zo strany účastníka konania neprípustný.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, že povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť posudzovaného programu splnil, keď v rámci programu *Správy* vysielaného dňa 1. 3. 2025 o cca 13:30 hod. odvysielal naživo rozhovor s poslancom NR SR Jurajom Krúpom, pričom jeho vyjadrenia vyzneli v prospech Volodomira Zelenského. K tomuto argumentu účastníka konania možno podotknúť, že z povinnosti objektívnosti a nestrannosti vyplýva povinnosť zabezpečiť názorovú pluralitu, čo v predmetnom prípade neznamena, že vysielateľ bol pre vyváženie povinný odvysielat príspevok, ktorý by vyznieval iba v prospech Volodomira Zelenského. Podstatou názorovej plurality je to, že vysielateľ popri vyjadreniach hosta programu sprostredkuje aj relevantný názor druhej strany. Ako bolo uvedené vyššie, mechanické vyvažovanie je nežiadúce a predstavuje skresľovanie reality. Vyváženosť programu neznamena, že kritické vyjadrenie na adresu nejakej osoby musí byť vždy vyvážené pozitívne vyznievajúcou informáciou o tejto osobe.

* * *

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že moderátorka programu síce počas diskusie sledovala svoju líniu a postupnosť svojich pripravených otázok, avšak nedostatočne reagovala na viaceré vyššie uvedené vyhranené a závažné vyjadrenia alebo tvrdenia v závažných témach, ktoré otvárala a prinášala hostka programu. Moderátorka v takom prípade často iba prešla k ďalšej svojej otázke, a nepoložila hostke doplňujúcu otázku alebo neupozornila, že na diskutovanú závažnú tému existuje aj iný relevantný pohľad alebo relevantný argument.

Moderátorka postupovala tak aj v prípade vyjadrení hostky programu, ktoré sú vnútropoliticky alebo zahraničnopoliticky závažné alebo ktoré majú veľký vplyv na formovanie verejnej mienky, verejnej politiky, ochranu ústavných hodnôt alebo politickú súťaž.

Ako bolo uvedené vyššie, z účelu zákonnej povinnosti objektívnosti možno vyvodiť, že čím je závažnejšie vyjadrenie hosta programu a čím má host programu väčší vplyv na formovanie politiky, formovanie verejnej mienky alebo čím majú vyjadrenia hosta programu väčší vplyv na politickú súťaž alebo ochranu ústavných hodnôt, tým sa kladú na moderátora programu vyššie nároky a vyžaduje sa tým intenzívnejšie vyvažovanie vyjadrení takéhoto hosta, pretože názory, stanoviská a informácie prezentované takýmto hosťom majú potenciál intenzívne ovplyvniť tvorbu názorov verejnosti, verejnú mienku, politiku, chod vecí verejných alebo intenzívne zasiahnuť do politickej súťaže.

Preto ak zohľadníme **obsah a závažnosť vyššie uvedených vyjadrení hostky a výrazný vplyv hostky predmetného programu na formovanie verejnej mienky, vnútroštátnej aj zahraničnej politiky, na politickú súťaž a na ochranu ústavných hodnôt**, a to v témach, ktorým sa v programe venovala, a ktoré neboli moderátorkou dostatočne vyvážené, napríklad doplňujúcimi otázkami alebo inými relevantnými názormi, tak **predmetný program ako celok nemožno považovať za dostatočne vyvážený**.

Obdobne ako uviedla Rada napríklad v rozhodnutiach č. ROP/3/2024 zo dňa 3. 7. 2024, č. RL/60/2023 zo dňa 20. 12. 2023 alebo č. RL/59/2023 zo dňa 20. 12. 2023, treba uviesť, že povinnosť moderátora reagovať na závažné a vyhranené jednostranné, kontroverzné alebo paušalizujúce vyjadrenia alebo vnieť do diskusie aj iné pohľady a názory nemožno považovať za potláčanie alternatívnych či nemainstreamových názorov alebo za cenzúru. Nejde totiž o povinnosť moderátora, resp. vysielateľa potláčať určitý názor hosťa alebo presadzovať iba určitý jeden „správny“ názor ani o povinnosť „opravovať“ vyjadrenia, ktoré nie sú v súlade s oficiálnou alebo mainstreamovou politickou líniou. Ide o vyváženie závažných a vyhranených jednostranných, kontroverzných alebo paušalizujúcich vyjadrení a o vnesenie ďalších relevantných pohľadov, a to za účelom, aby si mohol recipient (divák alebo poslucháč) vytvoriť názor na základe pluralitných a rozmanitých informácií resp. názorov. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade, ak je súčasťou diskusného programu iba jeden hosť prezentujúci jeden uhol pohľadu, je úlohou moderátora vyvažovať jeho závažné a vyhranené jednostranné, kontroverzné alebo paušalizujúce tvrdenia alebo hodnotenia. Takúto aktivitu moderátora nemožno považovať za neústavný zásah do slobody prejavu vysielateľa ani za neústavné obmedzovanie slobody prejavu hosťa programu.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené východiská a závery možno konštatovať, že odvysielaním programu *Správy* na programovej službe TA3 dňa 1. 3. 2025 prišlo zo strany účastníka konania **k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

* * *

K posúdeniu ústavnosti obmedzenia slobody prejavu vysielateľa a k aplikácii ústavného testu proporcionality pri obmedzení slobody prejavu možno uviesť, že sloboda prejavu, zakotvená v čl. 26 Ústavy SR, patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy SR *„Sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.“* Podľa čl. 26 ods. 2 Ústavy SR *„Každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu. Vydávanie tlače nepodlieha povoleniacemu konaniu. Podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Podmienky ustanoví zákon.“*

Avšak sloboda prejavu nie je bez hraníc, t. j. nemá absolútny charakter. Ústava SR v čl. 26 ods. 4 ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií, a to nasledovne: *„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“* V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Z toho vyplýva, že sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie slobody prejavu musí

- vyplývať zo zákona (požiadavka legality),

- sledovať legitímny cieľ (požiadavka legitimacy), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (požiadavka proporcionality).

Ústava SR za legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu považuje ochranu **práv a slobôd iných**, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonnej povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci programu aktuálnej publicistiky a cieľ zákonného obmedzenia slobody prejavu je teda treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na predmetnú tému alebo kauzu vlastný názor. Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda naplnená.

Sloboda prejavu a právo na šírenie informácií je zakotvené aj v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru *„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.“* Legitímne ciele obmedzenia slobody prejavu sú stanovené v čl. 10 ods. 2 Dohovoru, ktorý znie: *„Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo **práv iných**, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.“*

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že je legitímne obmedziť slobodu prejavu aj pri zabezpečovaní objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Ako už bolo uvedené vyššie, Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *Manole a iní v. Moldavsko* (rozhodnutie zo 17. 9. 2009) uviedol, že skutočné a účinné uplatňovanie slobody prejavu nezávisí len od povinnosti štátu nezasahovať do slobody prejavu, ale môže od neho vyžadovať, aby prijal pozitívne ochranné opatrenia, pričom vzhľadom na význam slobody prejavu *„štát musí byť konečným garantom plurality“*. V tomto rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva tiež uviedol, že štát má povinnosť zabezpečiť, aby *„verejnosť mala prostredníctvom televízie a rozhlasu prístup k nestranným a presným informáciám a ku škále názorov a komentárov, odrážajúcich okrem iného rôznorodosť politických názorov v krajine“*. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* (rozhodnutie Veľkej komory z 5. 4. 2022) uviedol, že *„ako sa uvádza v odporúčaní Výboru ministrov CM/Rec (2007)2 o pluralite médií a rozmanitosti mediálneho obsahu...“*, *„pluralizmus informácií a rozmanitosť mediálneho obsahu nebudú automaticky zaručené znásobením prostriedkov komunikácie ponúkaných verejnosti“*. Vyžaduje sa zaručenie rozmanitosti celkového obsahu programu, čo najviac odrážajúceho rôznorodosť názorov, s ktorými sa možno stretnúť v spoločnosti, na ktorú sú programy zamerané.“

Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci *NIT S.R.L. v. Moldavsko* uviedol, že účelom sankcie uloženej vysielateľovi bola *„potreba zachovať prístup verejnosti k nestrannému, dôveryhodnému a rozmanitému politickému prejavu prostredníctvom televíznych spravodajských programov“*, pričom *„cieľ zásahu v tomto prípade bol legitímny podľa tretej vety článku 10 ods. 1“* Dohovoru a zásah tiež

„zodpovedal legitímnejmu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru. Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí vo veci ATV Zrt v. Maďarsko (rozhodnutie z 28. 4. 2020) uviedol, že opatrenie obmedzujúce slobodu prejavu vysielateľa „bolo určené na zabezpečenie práva publika na vyvážené a nezáužaté informovanie o veciach verejného záujmu v spravodajských programoch, a teda sledovalo cieľ „ochrany práv iných““. Európsky súd pre ľudské práva taktiež v rozhodnutí vo veci Animal Defenders International v. Spojené kráľovstvo (rozhodnutie Veľkej komory z 22. 4. 2013) uviedol, že obmedzenie slobody prejavu s cieľom zachovania neustrannosti vysielania o veciach verejného záujmu „zodpovedá legitímnejmu cieľu ochrany „práv iných“, na ktorý odkazuje druhý odsek článku 10“ Dohovoru.

Požiadavku proporcionality je potrebné zohľadniť pri výklade a aplikácii konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade a pri rozhodovaní, či existujúci skutkový stav možno subsumovať pod konkrétne zákonné ustanovenie, a taktiež pri ukladaní sankcie. V súlade s požiadavkou proporcionality je teda potrebné ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. a ďalšie ustanovenia zákona vykladať takým spôsobom, aby to bolo v súlade s ústavným právom na slobodu prejavu a ústavnými podmienkami jeho obmedzenia.

V tomto konkrétnom prípade je sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektivitu a neustrannosť spravodajského programu, sledujúc legitímny cieľ - ochranu práva verejnosti na prístup k dôveryhodným, neustranným, rozmanitým a vyváženým informáciám o veciach verejného záujmu, resp. ochranu práva verejnosti byť objektívne a neustranne informovaný o veciach verejného záujmu a o spoločensky relevantných témach, pričom toto právo možno podradiť pod „práva iných“ v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rada pri zabezpečovaní objektivitu a neustrannosti spravodajského programu teda sledovala legitímny ústavný cieľ „ochrany práv iných“.

Zohľadniac celkové spracovanie a obsah predmetného programu a skutočnosť, že povinnosť vyváženia vyjadrení a názorov hostky programu a povinnosť odvysielania alebo sprostredkovania iných relevantných názorov či relevantných stanovísk alebo protiargumentov nepredstavuje neprimeraný zásah do tvorby a vysielania spravodajských programov, a vzhľadom na povahu sankcie, ktorou je upozornenie na porušenie zákona a ktoré nemá ekonomický dopad na účastníka konania, je zásah do slobody prejavu účastníka konania proporcionálny a ústavne prípustný. Sankcia za porušenie ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. – upozornenie na porušenie zákona – je preto obmedzením práva vysielateľa na slobodu prejavu a šírenie informácií, ktoré je z ústavného hľadiska proporcionálne a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti na ochranu práv a slobôd iných.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.